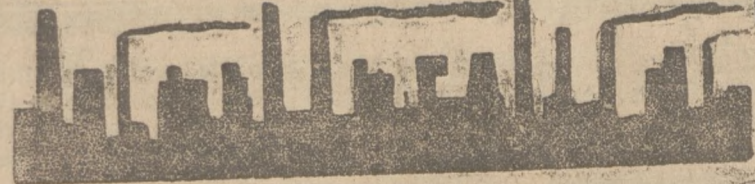

NOWY

KATOWICE
 Mieleckiego nr. 8
 Telefon 346-46 — P.K.O. Nr. 300277

10 Gr

Reprezentacje:

Cieszyn, Rynek
 Bielsko, Kolejowa 11
 Sosnowiec, Będzińska
 Rybnik — Król. Huta
 Tarn. Góry — Lubliniec

Zwyciężyliśmy po raz drugi **Bajan zdobywcą pucharu, Płonczyński zajął II miejsce** **Wysokie odznaczenie obu lotników**

WARSZAWA, 16. 9. (Tel. wł. Pol.). Na lotnisku Mokotowskim zebrały się już od południa niezliczone tłumy. Wszystkie łóża, miejsca siedzące, stojące zostały już wyrządane na kilka godzin przed rozpoczęciem wyścigu okrężnego. Razem ponad 100 tys. osób.

W łóżach honorowych zebrał się rząd z premierem Kozłowskim na czele. Obok zajęli miejsca członkowie korpusu dyplomatycznego, rodziny lotników, przedstawiciele wojska i różnych organizacji społecznych.

Od wczesnego ranka pogoda — wspaniała. Wszystkie samoloty wystartowały o godz. 12,30 na lotnisko w Okęcie, skąd nastąpił start do lotu okrężnego. Ze względu na dokonywanie jeszcze drobnych napraw i przeglądu silników, start opóźnił się nieco i oddał się dopiero o godz. 16.

Na godzinę przed startem wszystkie samoloty ustawiono rzędem w kierunku ku lotnisku Mokotów, gdzie znajdują się widoczna z trybun długa linia startu i mety.

Sensację wywołała decyzja głównej komisji Challenge'owej, która po dokładnym obliczeniu wyników etapów, skreśliła kpt. Bajana 3 pkt., tak że kpt. Bajan z chwilą rozpoczęcia ostatniej próby Challenge'u ma 1835 pkt.

Wszystkim udziela się niesłychane podniecenie.

O godz. 16-tej wyruszył z lotniska na Okęcie jako pierwszy kapitan Bajan.

Na trybunach w Mokotowie niebawem poruszenie. Wszystkie oczy wpatrzone w zbliżającą się sylwetkę samolotu. Jeszcze kilka chwil, samolot kapitana Bajana nr. 71 w wysokości 100 metrów przelatuje nad linią startu o godz. 16,01. Zrywają się huraganowe oklaski, które nie milkną nawet kiedy samolot kapitana Bajana zniknął już z oczu. Wszyscy przepojeni są jedną myślą, życząc mu zwycięstwa.

W niespełna 10 minut później ukazuje się na Okęcie drugi samolot. Jest to Płonczyński. Już zdaleka rozbrzmiewa nad lotniskiem mokotowskim grzmot oklasków. Płonczyński przelatuje nad linią startu i kieruje maszynę za kpt. Bajaniem.

W minutę później o godz. 16,12 po Płonczyńskim startował nasz największy rywal i konkurent, Niemiec Seideman. Leci na Pieselerze. Seideman wystartował o półtorej minuty wcześniej, gdyż startował według programu, a start opóźnił się w całości o jakieś 3 minuty.

O godz. 16,17 przeleciał nad linią startu w Mokotowie lotnik czeski Ambruz na Aero. Następnie wystartowali Anderle 16,22, Pasewald 16,23, Bayer 16,24, Buczyński 16,25½, Dudziński 16,26, Zaczek 16,27½, Hirth 16,28, Junck 16,29½, Gedgond i Francke 16,32, Skrzypiński i Hubrich 16,34½, Francois 16,35, Sanzim 16,36.

O godz. 16,20 nadszedł pierwszy meldunek z Nowosolnej o przelocie Bajana.

Uznanie Peowiaków dla min. Becka

Peowiacy Miasta Katowic na zebraniu w dniu 16. września 1934 r. uchwalili przesać telegraficznie p. min. Beckowi do Genewy wyrazy najszczerzego uznania i podziękowania za tak śmiały, stanowczy i męski przeciwstawienie się Traktatowi o mniejszościach narodowych, uchylającemu godności Narodu i wielkości naszego Państwa.

Zarządza doraźnie z okazji zebrania zbiórka na powodzian przyniosła w efekcie zł. 38,70, którą kwotę przekazano na cel powyższy przez zarząd okręgowy związku Peowiaków.

Wśród niebawem napiecia na lotnisku mokotowskim raz po raz po godz. 17-tej sygnalizują przyłot pierwszego samolotu. W międzyczasie podane są również szczegóły o przelocie lotników nad Nowosolną i Głowaczowem.

O godz. 17,08 ukazuje się na horyzoncie w kierunku na Górę Kalwarię sylwetka samolotu. Sygnalizują przyłot zwycięzcy Challenge'u, Polaka kapitana Bajana. O godz. 17,12½ kapitan Bajan wśród niebawem entuzjasmu przeleciał nad linią mety na lotnisku w Mokotowie. Jeszcze chwila i jego R. W. D. — 9 sjada na zielonej murawie i roluje w kierunku hangaru.

Publiczność wiwatuje na cześć zwycięzcy, powiewając biało-żółtymi chorągiewkami L. O. P. P., jakie momentalnie nakwitły na trybunach.

O godz. 17-ej min. 20 i pół ładuje drugi w ogólnej klasyfikacji Polak — Płonczyński.

W chwili, kiedy Płonczyński lądował, przed trybunami ukazał się samochód, w którym w asyście policji i pułk. Kwiecińskiego znajdował się zwycięzca lotu kapitan Bajan, witany entuzjastycznie przez tysiączne tłumy.

Samochód formalnie zasypywany był kwiatami.

Samochód staje przed lożą Prezydenta R. P., poczem kapitan Bajan wysiada z samochodu i udaje się do loży Pana Prezydenta, który powstaje i podając mu rękę całuje zwycięzcę. Moment ten wywarł niesłychane wrażenie na trybunach. Następnie składają gratulacje kapitanowi Bajanowi Pani Prezydentowa, ministrowie z premierem Kozłowskim na czele, generalicja, przedstawiciele władz itp.

Kapitan Bajan jest widocznie wzruszony. Tuż za nim stoi jego mechanik Pokrzywa, na którego cześć też rozlegają się wiwaty.

Trzeci skolei wylądował Niemiec Seideman. Czwartą Czech Ambruz.

Piątą Niemiec Osterkamp, szóstą Junck. Następnie przybyli na lotnisko Francke, Anderle, Pasewald, Dudziński, Hirth, Skrzypiński. Kpt. Gedgond lądował przymusowo pod Skierniewicami, nie odniósł jednak przy lądowaniu żadnego szwanku.

Po przedfilowaniu przed rozentuzjowaniem trybunami, zwycięzcy zostali wezwani do mikrofonu, gdzie wygłosili krótkie przemówienia.

Zmęczenie oraz zdenerwowanie, wywołane podniecającą walką o zwycięstwo, sprawiło, że lotnicy mogli wydobyć ze siebie zaledwie po kilka zdań, które jednak niewątpliwie serdecznie zostały przyjęte przez wszystkich słuchaczy Polskiego Radia. Kpt. Bajan jako pierwszy, a następnie przemawiał Płonczyński, który oświadczył, że obowiązkiem naszym będzie teraz bronić nagrody. Żwirki i Wigury, która powinna na stałe dostać się w ręce Polski. Lotnik czeski Ambruz przemawiał w języku czeskim, życząc Polakom, aby udało im się poraż trzeci zdobyć puchar Challenge'u.

Ze zwycięstwa kpt. Bajana serdecznie cieszyła się wdowa po śp. Żwirce, która była obecna na lotnisku w loży Prezydenta R. P. Oświadczyła ona, że cieszy się niezmiennie z tego, że godnym następcą jej męża będzie Polak. Serdeczne gratulacje składali również zwycięzcy bracia Adamowicze.

Według prowizorycznych obliczeń przeciętna szybkość kapitana Bajana na całości trasy dzisiejszej wynosiła 252 km.; Płonczyńskiego 254 km. (ostatni odcinek Głowaczów — Warszawa 284 km.); Seidemana — 240 km.; Ambruz — 232 km.

Entuzjizm publiczności doszedł do punktu kulminacyjnego, kiedy kapitan Bajan oraz Płonczyński, Seideman i Ambruz w towarzystwie ich mechaników i pułkownika Kwiecińskiego wsiadli do samochodów i dokonali objazdu wzdłuż trybun lotniska. Owacjom nie było końca i gdyby nie sprężysta organizacja ze strony policji, publiczność w szale radości byłaby przerwała kordony policji.

Po przedfilowaniu przed trybunami lotnicy kpt. Bajan i Płonczyński udali się do loży P. Prezydenta, gdzie P. Prezydent udekorował zwycięskich lotników: Kpt. Bajana — orderem Polonia Ristituta klasy 5, mechanika Pokrzywkę — złotym krzyżem zasługi, Płonczyńskiego — złotym krzyżem zasługi, jego mechanika — srebrnym.

Według prowizorycznej punktacji pierwsze miejsce zdobył kpt. Bajan 1896 pkt., 2) Płonczyński 1865 pkt., 3) Seideman 1843 pkt., 4) Ambruz 1817 pkt.

Pierwsza nagroda wynosi 100 tysięcy franków fr., II. nagroda 44 tysiące, III. nagroda 10,500 franków. Poza tem regulamin przewiduje 15 nagród po 6,265 franków, czyli łącznie około 270 tysięcy franków. Oprócz tego jest jednak szereg nagród honorowych, a wśród nich nagroda Prezydenta Rzplitej, kilku ministrów, prezydenta miasta Warszawy, prezydenta W. M. Gdańska itp.

O godz. 6,02 wywieszono na główny maszt sztandar polski. Następnie orkiestra odegrała dwa razy hymn polski, gdyż dwa pierwsze miejsca zajęli polscy lotnicy. Skolei orkiestra grała hymn tych państw, których lotnicy uzyskali dalsze miejsca.

Kiedy wiadomość o zwycięstwie lotników polskich nadeszła do Katowic, zebranie na uroczystościach dożynkowych na boisku „Pogoni“ tłumy urzędził, spontanierną owację i odśpiewano hymn narodowy. (Sprawozdanie z uroczystości dożynkowych przyniesiomy w numerze jutrzejszym).

Wybory do rady zakł. w hucie Batory

W dniach 14. i 15. bm. odbywały się w Wielkich Hajdukach wybory do rady zakładowej huty „Batory“.

W wyniku głosowania na listę Nr. 1 (Z. Z. Z.) padło 1096 gł. — 5 mandatów; lista Nr. 2 (Z. Z. P.) 956 gł. — 5 mandatów; Nr. 3 (niemiecka oddziałowa) 120 gł. — 0 mand. Nr. 4 (Zjed. Chrześcij. Zw. Zaw.) 333 gł. — 1 mand., Nr. 5 (Chr. Gew.) 200 gł. — 1 mand., Nr. 6 (Klas. Zw. Met.) 1066 — 5 mand.

Hausner wystartował! **szczegółów lotu brak**

WARSZAWA, 16. 9. Nadeszła tu z Nowego Jorku wiadomość, że lotnik polski z Ameryki Stanisław Hausner wystartował do

lotu transatlantycznego i zamierza dziś jeszcze dotrzeć do Warszawy.

Do zamknięcia numeru nie otrzymaliśmy żadnych dalszych wiadomości.

Zwłoki Curie Skłodowskiej **spoczną na Panteonie**

PARYŻ, 16. 9. Trumna ze zwłokami słynnej uczoniej polskiej, Marii Curie-Skłodowskiej, zostanie przeniesiona do Panteonu. Będzie to dowodem zaszczytnego wyróżnienia kobiety, gdyż w Panteonie spoczywa dotychczas jedynie małżonka słynnego filozofa Berthelota,

która po oświadczeniu, że nawet śmierć nie zdoła ją rozdzielić z mężem, zmarła w kilka godzin po śmierci męża. Rząd francuski uwzględnił wówczas w drodze wyjątku ostatnie życzenie wiernej małżonki zasłużonego filozofa.

Komunistyczny protest w Szopienicach **przeciwko wyrokom... w Ameryce**

W rocznicę śmierci Sacco i Vanzetti'ego skazano na śmierć w Stanach Zjednoczonych — 9-ciu robotników — murzynów, podejrzanych o zgwałcenie białej prostytutki.

W związku z tym barbarzyńskim wyrokiem w dniu wczorajszym wybito w komisariacie policji w Szopienicach (?) szyby, przyczem wrzucono do lokalu cegły, do której umocowana była kartka z następującym protestem komunistów:

„Protestujemy przeciw niewinnemu sąsiedzi 9 robotników (murzynów) na śmierć — za rzekome zgwałcenie prostytutki! Uwolnić niewinnie sądzonych robotników — murzynów! Uwolnić Thelmana! Niech

żyje czerwony front! (Co z tem wszystkim ma wspólnego komisariat w Szopienicach — trudno zaiste zrozumieć).

Podobnie manifestację polityczną, tylko w znacznie gorszej formie przejawili doniesiony do ukarania Jerzy Pisarek z Katowic (Sokol-ska 5), który zdarł ze ściany godło R. P. i podeptał.

To już grubsza sprawa, za którą właściciel znanego na Śląsku hakatystycznego nazwiska zostanie przykładnie ukarany.

Więzienie niewątpliwie pouczy go, że w myśl obowiązujących umów międzynarodowych za podobny czyn pociągnięty zostałby do odpowiedzialności nawet w Niemczech.

Wydalony z Francji górnik **popelniał samobójstwo**

W Bielszowicach popelniał samobójstwo 34-letni bezrobotny górnik Teofil Bartosz przez zażycie trucizny o bliżej nieznanym składniku. W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala. Samobójstwo tego bezrobotnego, posiadającego liczną rodzinę, nasuwa niezmierne smutne uwagi.

Bartosz w związku z antypolską akcją francuskich „versalczyków“ został wydany z Francji bez możliwości zabrania na pierwsze ciężkie miesiące w Polsce jakichkolwiek funduszy.

Tragiczna sytuacja, w jaką popadł w kraju, zdecydowała o samobójczym kroku.

Życiu jego nie zagraża niebezpieczeństwo. Podobnie w Matej Dąbrowie usiłował pozbawić się życia przez wypicie większej ilości karbolu bezrobotny i zdenerwowany w następstwie nieszczęśliwych stosunków rodzinnych Teodor Poks.

Po udzielonej pomocy lekarskiej w szpitalu i jemu nie zagraża niebezpieczeństwo straty życia.

Prezydent Rzplitej w Starogardzie. 20-lecie pułku szwoleżerów rokitańskich.

Kraków, 17.9 (tel. wł.) — Wczoraj wyjechała z Krakowa na czele z prezydentem miasta drem Kaplickim delegacja do Starogardu, gdzie odbędzie się 20-lecie pułku szwoleżerów rokitańskich. Uroczystość tę zaszczyli swa obecnością

Prezydent Rzeczypospolitej. Prez. Kaplicki wręczy pułkowi sztandar ufundowany przez gminę miejską Krakowa.

Minister Beck nie cofnie się choćby o jeden cal z pozycji którą zajął w Genewie.

Londyn, 17.9 — Korespondent genewski „Daily Express” w sensacyjnej formie pod nagłówkiem „Polska raczej gotowa usunąć się z Ligi, aniżeli poddać

się” twierdzi, że od jednego z b. ministrów polskich, który jest obecnie w Genewie i zajmuje wybitne stanowisko kierownicze, otrzymał następujące oświadczenie:

„My, Polacy, raczej usunęliśmy się z Ligi Narodów, aniżeli powrócimy do jednostronnego systemu kontroli Ligi, któremu wczoraj przeciwstawiliśmy się. Trwamy przy swoim. Jest to fakt dokonany i gotowi jesteśmy ponieść wszelkie konsekwencje,

jakieby wynikły.

Korespondencja, jaką Liga w przyszłości wystosuje do nas w sprawie mniejszości, zostanie odesłana z powrotem nieotworzona.

Korespondent twierdzi, że w czasie śniadania u Simona, w którym brał udział Bartholi i Beck, polski minister spraw zagranicznych, aczkolwiek w grzecznej formie, ale stanowczo odmówił cofnięcia się, choćby o jeden cal z pozycji, którą zajął.

Trzy zuchwałe napady. BANDYCI ZAMORDOWALI KSIĘDZA ŚMIERĆ OPRYSZKA W STARCIE Z POLICJĄ.

Lwów, 17.9 — Ubiegłej nocy zamordowany został w Zimnej Wodzie pod Lwowem miejscowy proboszcz rzymsko-katolicki ks. kanonik Józef Sadowski. Po północy na plebanję wkroczyło kilku bandytów, którzy dali do księdza trzy strzały rewolwerowe, kładąc go trupem na miejscu. Następnie dokonali rabunku, zabierając około 1000 zł.

BANDYCI Z LATARKAMI W ZĘBACH

Stanisławów, 17.9 (od wł. kor.) — Miejscowość Kamionka obok Jaremcza, była widownią napadu rabunkowego. Oto w nocy włamali się dwaj złoczyńcy po oderwaniu okna do mieszkania Heleny Zubowicz i skradli garderobę, wartości 165 zł. Sprawcy weszli następnie z latarkami elektrycznymi w zębach do sypialni, gdzie natknawszy się na obudzoną ze snu Zubowiczową, zażądali od niej

wydania pieniędzy. Nie otrzymawszy na to odpowiedzi, jeden z napastników przeszukał szufladę stołu, skąd wyciągnął 20 zł., drugi zaś osobnik zadowolony się zabraniem budzika niklowego i zegarka męskiego „Roskopf”. Potem obydwaj przystąpili do łóżka, w którym leżała bratanica Zubowiczowej i dokładnie ją przeszukali, po leżając niewinnie obrócić się, w przeciwnym razie zostanie zastrzelona...

Nie znalazłszy w łóżku pieniędzy, rabusie zbiegli wraz ze zrabowanymi przedmiotami. Policja państwowa prowadzi energiczny pościg za zbrodniarzami.

DWA CELNE STRZAŁY.

Tarnobrzeg, 17.9 — W Gałach Starobrodzkich, w pow. brodzkim, st. post. P. P. Bogudęczak Franciszek i st. post. Komosiński Kazimierz natknęli się na niebezpiecznego bandytę Pawła Antoniuka zbiegłego z więzienia

w Brodach. Antoniuk wszedłszy do jednego z domów, zaryglował za sobą drzwi. Policjanci zaatakowali bandytę od drzwi i okna. Antoniuk dostał się na strych domu, w strzesze zrobił otwór i uciekł do ogrodu. Ponieważ na wezwanie nie zatrzymał się, st. post. Boguszcak strzelił dwa razy do niego z karabinu, trafiając go

w głowę i serce. Zabity Antoniuk podejrzany był o zamordowanie Tynczyszyńskiego oraz kupca Fuchsa z Lesznowa. W domu, w którym się bandyta skrył, przy rewizji znaleziono rzeczy, pochodzące z kradzieży dokonanych przez niego poprzednio.

Ciekawy spór z kupcem. Przodownik sprzedał dwie ćwiartki losu na który padła wygrana 150 tysięcy złotych.

Lwów, 17.9 — Przed kilku dniami wygrana zł. 150.000 na los loterii klasowej padła we Lwowie. Właścicielem trzech ćwiartek tego losu był przodownik policji

we Lwowie, Marian Ziarkiewicz, zam. ul. Murarska 51, pracujący w sekcji informacyjnej Wydziału śledczego. Ziarkiewicz jeszcze przed ciągnięciem sprzedał dwie ćwiartki tego losu. Jedną ku-

pili funkcjonariusze kina „Palace”. Ponadto do posiadanej przez siebie ćwiartki dobrał sobie współnika w osobie kupca lwowskiego Leona Bindera, zam. przy ul. Gródeckiej 31. Kiedy na los padła wygrana Ziarkiewicz zmarł, tym, że sprzedał dwie ćwiartki losu

zachorował na neurastenję i nie pełni obecnie służby w policji.

Spółnik jego Binder dowiedziawszy się o wygranej zażądał wypłacenia mu połowy sumy. Ziarkiewicz nie chciał mu wypłacić, począł kłócić, a w końcu przyrzekł mu 2 tys. zł. twierdząc, że więcej dać mu nie może, gdyż ćwiartkę którą mieli wspólnie sprzedał. Binder sporządził wobec tego na niego doniesienie karne do sądu. Sprawa ta zapowiada się bardzo ciekawie.

Fortel właściciela domu. Eksmisja solidnego lokatora.

Warszawa, 17.9 — Jeden z kamieniczników warszawskich chcąc się pozbyć lokatora, który był bardzo solidny i płacił punktualnie komornie, zwrócił się do adwokata i udając owego lokatora prosił adwokata, aby w drodze sądowej uzyskał od gospodarza domu rozłożenie na raty

zaległego komornego. Adwokat przekonywał, iż ma przed sobą lokatora poprowadził sprawę z czego skorzystał kamienicznik i odmówiwszy rozłożenia na raty rzekomo zaległego komornego — zażądał eksmisji.

Sąd eksmisję orzekł. Nadmienić należy, iż o sprawie tej nie wiedział ów lokator.

Dopiero gdy przyszło do eksmisji podstęp kamienicznika wyszedł na jaw.

Pomysłowy właściciel domu Jan Karcz został pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.

Bandyta-kuternoga postrachem ludności na wybrzeżu morskim.

Z Gdyni donoszą:

W Kaku Wielkim w czasie nieszpory wtargnęło 4 bandytów na plebanję podczas nieobecności ks. Siega. Bandyty zostali jednak spłoszeni przez wracającą służbę i publiczność z kościoła, gdyż nieszpory skończyły się wcześniej. Policja udała się w pościg, lecz bandyci uszli do lasu, rzuciwszy łup, prócz zabranych z rozprutej kasy na plebanji 70 zł. i drobnych przedmiotów. Z dalszych dochodzeń wynika, że czwórka bandytów stanowi część

bandy,

składającej się z 18 ludzi.

Na czele jej stoi herszt 1,70 wysoki, krępy, twarz owalna, utoyka na prawą nogę. Jeden z tych którzy napadli na plebanję, był przebrany za dziadka dwóch było na rowerach.

Bandą ta od dłuższego czasu grasuje w powiecie morskim. Dokonała 7 włamań kościelnych i

jest postrachem ludności.

Ma na sumieniu cały szereg innych czynów.

Przyjaciółka okrutnego wieśniaka ODRĄBAŁA JEGO ZONIE GŁOWĘ.

Z Łucka donoszą:

We wsi Krupa w pow. łuckim na Wołyniu, ożenił się gospodarz Teodor Chabluk z Solomoną Dołganówną dla jej posagu, tj. półtora hektara ziemi. Kiedy rodzice żony nie otrzymali obietnicy i nie dali odrządu gruntu. Chabluk zerwał z nią i prowadził do domu swą kochankę, Teodorę Szymańską.

Zona wystąpiła do sądu o alimenty, gdyż w międzyczasie urodziła córkę i otrzymała wyrok sąduzący Chabluka na 40 zł. miesięcznie. Chabluk obawiając się egzekucji

za zaległe alimenty, wszedł z żoną w porozumienie, poszedł z nią na odpust, wypił na zgodę i zabrał ją powrotem do domu.

Z tym stanem rzeczy nie chciała pogodzić się teraz Szymańska, która w międzyczasie obdarzyła kochankę swego córką. Żądała ona tak samo zabezpieczenia dla swego dziecka i groziła sądomi. Proponowanego jej pół hektara ziemi przyjąć nie chciała i żądała 1 i pół ha, akurat tyle ile Chablukowa miała wnieść w posagu. Chabluk w gruncie rzeczy nie bardzo dążył do zupełnego zerwania z kochanką, czego do wodom były jego

potoczne wynurzenia,

że z żoną żyć nie może, a Szymańską się nie wyrzeknie. Wreszcie zrodziła się w nim myśl usunięcia żony. Zwierzył się z tem Szymańskiej, która jednak początkowo odrzuciła jego plan, mimo tej nie dawności do Chablukowej.

Po dłuższych namowach kochanka dała się jednak użyć jako narzędzie. Krytycznej nocy Chablukowie spali na strychu. On w środku, żona z prawej, a dziecko z lewej strony łóżka... Siekiera stała przygotowana w sieni. Nad głową ofiary wisiała paląca się lampa, którą Chabluk dla ułatwienia zbrodni, umyślnie powiesił. Jednym silnym uderzeniem siekiery Szymańska niemal odcięła ofierze swej

głowę od kadiuba.

Chciała zbiec i ukryć, lecz została przychwycona przez Chabluka i jego ojca, związana sznurami i odstawiona do sądy sa wsi...

Teraz dopiero zrozumiała, jak okropny z nią zagrał Chabluk komedję, przyrzekając jej uroczyście, że całą winę weźmie na siebie, a ją później poślubi. Zznała więc całą prawdę. Obecnie kochanka podlegając do mordu wyczekując wyroku, który w najbliższym czasie wyda sąd okregowy w Łucku.

Młoda fortancerka wolala śmierć niż bagno moralne.

Córka właścicieli sklepu spożywczego w Ostrołęce 22-letnia Stępnowska po licznych i ciągłych kłótniach z matką postanowiła porzucić dom rodziców i przyjechać do Warszawy. Stępnowska przybyła do stolicy przed rokiem i została fortancerką

w nocnych restauracjach

Przez pewien czas Stępnowska tańczyła w nocnej spelunce pod nazwą „Sielanka” za Belwederem, a następnie w nocnym barze „Narcyz” przy ulicy Kruczej. Jednak za robki Stępnowskiej

były bardzo małe.

właściciele spelunek żądali od niej

naciągania pijanych gości i od wysokości rachunków uzależniali dochody. Stępnowska zadłużyła się za komorne w mieszkaniu Ireny Molendy przy ul. Prostej 38 i po kilku miesiącach nie chcąc zejść na śliską drogę i nie mogąc znaleźć innej pracy, oświadczyła właścicielce mieszkania, iż nie widzi innego wyjścia

jak samobójstwo

Ubiegłej nocy Stępnowska zażyła większą ilość werohalu i aspiryny. Ciężko zatruta, znaleziono dopiero rano. Wszelką pomoc lekarza nie dała już wyników. Stępnowska przewieziona do szpitala Dz. Jezus gdzie zmarła po kilku godzinach.

Dodatek sportowy

Whrew przechwałkom, Niemcy znów złoili nam skórę Śląsk polski — Śląsk niemiecki 0:2 (0:2)

Rozegrane wczoraj na boisku „Policyne-
zo” międzynarodowe zawody okręgowe za-
kończyły się niespodziewanym ale zasłu-
żonym zwycięstwem gości. Reprezentowali oni
znacznie wyższy poziom gry i lepszą tech-
nikę i byli naprawdę zespołem t. j. eliminacją
zawodników różnych klubów, a mimo to je-
dnak wzajemnie rozumiejących się i zgra-
nych. Krótko ujmując, to charakteryzuje ich
doskonale ustawienie się, ciąg na bramkę i
dyspozycja strzałowa.

Wisła — Polonia 5:4.

Garbarnia — Legja 3:0.

Podgórze — Warszawianka 3:1 (??)

O wejście do Ligi

Grzegorzewski K. S. — „Unja” Sosnowiec 1:1.

„Legja” Poznań — „Gwiazda” Warszawa 7:0.

L. T. S. G. Łódź — „Gryf” Toruń 4:1.

Mecze towarzyskie

„Pogoń” Lwów — F. C. Milano 5:3 (1)

„Cracovia” — F. C. „Milano 3:4.

Hapoel — Repr. R. K. S-ów 4:1 (0:1).

Ruch I b — Repr. R. K. S-ów 9:2.

Iskra (Siemianowice) — Biała-Lipnik 3:1 (0:1)

Mimo przedpołudnia zabrała się na stadjo-
nie Iskry b. poważna ilość widzów. Wszys-
kie bramki dla gospodarzy zdobył Lesik
(Lędziny). Meczem kierował p. Kandzia z
Wielnowca.

Iskra została nieomal zupełnie pewnie
wice-mistrzem kl. A.

O wszystkim potrosze

W sobotę rozpoczęły się w Wyborku mię-
dzynarodowe zawody lekkoatletyczne. W
biegu na 1000 metrów startował Kusociński,
zajmując drugie miejsce za Finem Höppan-
ia. Zwycięzca osiągnął czas 2:29.2 sek. Kus-
ociński przybył do mety w identycznym czasie
o kilka centymetrów za Finem.

Rekord Polski Kusocińskiego na tym dy-
stansie wynosi 2:31.2.

Mecz pływacki Polska — Austria. Polski
Zw. Pływacki prowadzi obecnie pertraktację
z Austriackim Związkiem na temat meczu
pływackiego Polska — Austria w pływalni
krytej we Lwowie. P. Z. P. zaproponował
termin w dniach 8 i 9 grudnia r. b. i czeka
obecnie odpowiedzi z Wiednia.

Polska Czechosłowacja mecz bokserski
o puchar środkowo-europejski ma się odbyć
definitywnie w Warszawie 14 października. P.
Z. Bokserski powierzył organizację tego spot-
kania W. O. Z. B.

Zbytek gorliwości wykazuje P. Z. Bokser-
ski w Poznaniu, który zażądał, aby W. O. B.
ukarał Rotholca za pięciminutowe spóźnie-
nie na mecz przeciw reprezentacji emigracji,
podczas Igrzysk Polaków Zagranicznych. Na-
wiasem mówiąc, Rotholc w dniu tym pracow-
wał zawodowo do godz. 7-ej, a o 8-ej miał
już mecz.

Związek bokserski w Poznaniu musi mieć
istotnie wiele wolnego czasu.

Rotholc zostaje wcielony do szeregów 16
października, ale powinność wojskową będzie
odbywał w Warszawie, co mu umożliwi nor-
malny trening.

RADJO

KATOWICE — Poniedziałek, 17. września.

6,45 — 8,00 Audycja poranna. 11,57 Sy-
gnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Kra-
kowie, oraz wiadomości meteorologiczne. 12,10
Koncert orkiestry Serebryńskiego. 13,00
Muzyka popularna. 15,30 wiadomości
gospodarcze. 15,45 Muzyka lekka. 16,45
Recytacje autorskie. 17,00 Recital śpiewa-
czy. 17,25 „Ogrodnik śląski”. 17,35 Muzyka
(płyty). 17,50 Odczyt. 18,00 Prelekcja. 18,15
Koncert kameralny. 18,45 Pogawędka krajo-
znawcza. 19,00 Audycja żołnierska i komuni-
katy. 19,30 Odczyt. 19,50 Wiadomości spor-
towe. 20,00 Muzyka lekka. 20,55 „Jak pra-
cujemy w Polsce”. 21,00 Koncert wieczorny.
21,45 „Nieszczęścia idą w parze” (prawo
serii). 22,00 Koncert reklamowy. 22,15 do
23,30 Muzyka taneczna.

Z pogromionych - zwycięzcami „Warta” — Ruch 3:7 (3:1)

Bramki zdobyli dla Ruchu Wodarz, Wili-
mowski i Peterek po dwie, oraz Malcherek
jedną. Dla Warty Kreśkiewicz (2) i Szwarc.
Sędziował p. Gryc z Katowic, publiczności
zgórą 12 tysięcy.

Do przerwy licznie zebrani widzowie,
zwolennicy „Ruchu” mieli duszę na ramieniu,
bowiem u oslepionych słońcem zawodników
„Ruchu” nic się nie kleiło, podczas kiedy
przeboje „Warty” szczęśliwie finalizowały się
punktami. Doszło do tego, że „Warta” pro-
wadziła 3:0!

Drużyna wystąpiła w następujących skła-
dach: Ruch: Tatus, Rurański, Wadas, Pan-
hirsch, Badura, Zorzycki, Urban, Malcherek,
Peterek, Wilimowski i Wodarz. Warta: Fon-
towicz, Kubalczak, Pawlak, Przykucki, Danie-
lak, Szmigła, Radojewski, Kryśkiewicz,
Szerfke, Kmiola i Szarf.

Początek zawodów przynosi zaraz kilka
pięknych i dobrze przemyślanych przebojów,
z których dwa kończą się szczęśliwymi
strzałami Kryśkiewicza. „Warta” mając w
zapasie już dwa punkty, rozegrała się na do-
bre a znakomite jej trio obronne oraz pomoc
udaremnia wszelkie wysiłki „Ruchu”, walczą-
cego rozpaczliwie o zdobycie bramki. „Warta”
panuje niepodzielnie na boisku i wkrótce

podwyższa wynik na 3:0 przez Szwarcę, nie
bez winy Tatusia.

Publiczność zdala egzamin wyrobienia
sportowego, bowiem w gorętszych momentach
kiedy „Warta” świeciła sukcesy, żywo okla-
skiwała grającą z wielkim szczęściem dru-
żynę poznańską. Równocześnie zaś wzno-
szono okrzyki domagające się usunięcia aue-
micznie grającego Peterka.

Solowy przebieg Urbana kończy się sfaulo-
waniem tego gracza na polu karnym, wobec
czego sędzia dyktuje jedynastkę, którą pewnie
egzekwuje Peterek ustalając wynik do
przerwy.

Na krótko przed pauzą akcje „Ruchu” stają
się nieco płynniejsze, brak im jednak „ludu”
szczęścia, bowiem dwa pięknie przez Urbana
strzelone kornery, nie są wykorzystane.

Przed samym gwizdkiem Kryśkiewicz ma
okazję podwyższenia wyniku z murowanej
wprost pozycji, posyła jednak piłkę wysoko
ponad poprzeczkę.

Już w pierwszej minucie po zmianie pół
dalekie podanie z pomocy, zamienia Peterek
jemu właściwym stylem główką w drugą
bramkę. Oddad „Ruch” we wszystkich liniach
staje się nie do poznania. Zawodnicy odzy-
skali werwę i nadzieję zwycięstwa, tem bar-
dziej, że pomoc „Warty” spuchła i nie może
przeciwstawić się akcjom „Ruchu”.

W 20 min. piłka toczy w pośrodku boiska
i posyła ją Panhirsch tak od niechcenia w kie-
runku bramki. Mający teraz słońce w twarz
Fontowicz wychodzi niej naprzeciw i nie
kwapiąc się zbytnio zamierza ją przyjąć w
ręce. Tymczasem jak z podziemi wyrasta
piłkę Wilimowski i przed nosem Fontowicza
posyła do siatki.

Publiczność w tym momencie oszalała.
W górę wyleciała chmura kapeluszy i czapek,
a ludzie ze łzami w oczach rzucali się na-
wzajem i objęcia i całowali... własne para-
sole. Niczem na zawodach międzypaństw-
owych.

Wkrótce potem rezerwowi Malcherek
zdobywa główką gola, którego sędzia — nie-
słusznie naszym zdaniem — nie uznał mimo
protestów „Ruchu”.

Bramkę przechylającą szalę zwycięstwa
na rzecz „Ruchu” zdobywa w 31 min. pono-
wnie Malcherek i to w dość ciekawych okoli-
cznościach. Po rogu Urbana, Peterek strzela
zda się nieuchronnie z woleja a Malcherek,
jakgdyby na złość, dobiła zdenerwowanemu
Fontowiczowi w drugi róg siatki.

W 2 min. później przebieg Wodarza kończy
się również bramką z dalekiego, płaskiego
strzału, w 41 min. zaś Fontowicz wprost fatal-
nie puszcza lekki strzał tego samego gracza.

Jeszcze kilka sporadycznych wypadów
„Warty” i wynik dnia, nieomal w ostatniej
sekundzie ustala Wilimowski.

Na specjalne wyróżnienie u „Warty” za-
sługuje lewa strona a taku oraz Kryśkiewicz
i do pauzy trio obronne.

W „Ruchu” zaś na pierwszy plan wybił
się Urban a za nim reszta ataku.

W powrotnej drodze do Italii, z tournée
po Polsce rozegra Medjolański F. C. zawody
piłkarskie z I. F. C. (Katowice) na nowym
stadionie w Muchowcu. Mecz odbędzie się w
czwartek, dnia 20 września o godz. 16-tej.

Trzeci dzień

konkursów hipicznych w Brynowie

W dzisiejszy poniedziałek, 17. września,
odbędzie się bieg naprzelaj w dystansie ok.
3 km. o nagrodę PZJ. w wys. zł. 350,— wy-
łącznie dla jeźdźców, którzy nigdy nie brali
udziału w wyścigach, urządzanych przez Twa.
Wyścigowe oraz dla koni półkrwi hod.
krajowej.

Drugim punktem programu jest bieg my-
śliwski (lekki) na dystansie do 3 km. o na-
grody honorowe PZJ., przyczem jeźdźcy,
którzy już zwyciężyli w zawodach publicz-
nych, są z konkurencji tej wyłączeni.

Interesująco przedstawiają się dalsze
punkty programu a mianowicie bieg myśliw-
ski młodego pokolenia oraz konkurs dla pań
w skokach przez przeszkody.

Specjalną atrakcją tego dnia stanowić be-

dzie konkurs policji konnej w skokach przez
przeszkody o nagrodę zł. 500,— ufundowaną
przez Prezydenta m. Katowic p. Dr. Adama
Kocura, otwarty wyłącznie dla Oddziałów
Konnej Policji Wojew. Śląskiego i powiatu
będzińskiego.

Bezpośrednio potem odbędzie się konkurs
„otwarty” w skokach przez przeszkody o na-
godę P. Z. J. w wys. zł. 1000,— Konkuren-
cja ta przewiduje do 16-u przeszkód wys. ok.
1,20 mtr., szer. ok. 3,50 mtr., szybkość 400
mtr/min. Z konkursu otwartego wyłączeni są
oficerowie, ający ukończony kurs instrukt-
rów jazdy, oraz oficerowie, którzy brali udział
w międzynarodowych konkursach zagranicą,
lub w Polsce, wchodząc w skład zespołu w
konkursie o „Puchar Narodów”.

Kolarski wyścig okrężny

wygrał Więcek (Łódź)

W godzinach przedpołudniowych niedzieli,
odbył się na trasie Katowice-Swiętochłowice-
Nowa Wieś-Nowy Bytom-Lipiny-Łagiewniki-
Wielkie Piekary-Swierklaniec-Żyglinek-Tar-
nowskie Góry-Swierklaniec-Wielkie Piekary-
Brzeziny-Siemianowice-Mysłowice - Katowice,
okrężny bieg kolarski „Express”. Trasa wy-
nosiła 108 km. Na starcie zabrała się impo-
nująca liczba zawodników — 140. Organizacja
kolarstwa spoczywała w rękach Śląskiego
O. Z. K. i wypadła niezwykle sprężyście.

Pierwsze miejsce zdobył, uchodzący zre-
szta od początku za faworyta, Feliks Więcek
z Łódzkiej „Resursy” w rekordowym czasie,
bo 36 km. godzinę, zostawiając daleko za
sobą tak rutynowanych, zawodników śląskich,

jak Rurańskiego, Ligionia, Maja i i.

W całości sprawna organizacja szwanko-
wała na mecie, gdzie nie zjawiała i postarano
się o dostateczną ilość posterunkowych, któ-
rzy mogliby na czas finisu powstrzymać
przejazd pojazdów mechanicznych.

W grupie licencjonowanych zawodników
wyniki były następujące: 1. Więcek 2,57,15;
2. Rosik (P. K. S.) 3,00,42; 3. Łazarczyk
(Wiktorja Częstochowa), ten sam czas; 4.
Duda (Garbarnia Kraków), 5. Rurański (Sta-
dion), 6. Trzankowski (Czeladźki K. S.), 7.
Maj (N. Bytom), 8. Ligoń (P. K. S.).

U nielicyzowanych: 1. Niesewski
(Warszawa) 3,15,11; 2. Grenda (Czeladź)
3,15,12; 3. Dzonny (Żory) 3,20,15.

Krwawa niedziela w Dębie

Powiadają, że gdy się dwóch pokłóci, tam
trzeci zbiera żuzy. Doświadczyl tego na
sobie w Dębie Edward Kacyna (Złota 4).

Mianowicie doszło tam do krwawej bójki
na pięci pomiędzy Feliksem Grafa, Fran-
ciszkiem Strzeleckim, Pawłem Piątkiem, Ste-

fanem Baronem i Janem Jeckim. Podczas
awantury do bijących się podszedł Kacyna,
usiłując walczących tak rozdzielić jak i po-
godzić. Tej zbytecznej interwencji było im
za wiele. Wszyscy pięci swoje skierowali
na głowę i plecy niefortunego pacyfisty,

który padł zakrwawiony.

W namietności jeden z awanturników wy-
ciągnął dodatkowo jeszcze bagnę, którym
Kacynie zadał w ramię niebezpieczną ranę.
połączoną z przecięciem żyły.

Awanturnikami zajęła się policja, zaś ran-
nego zaopatrzyło pogotowie, zabierając
Kacynę do szpitala.

W drodze jednak Kacyna wypowiadał oba-
wę przed operacją i został odwieziony do
domu.

Podobnie niefortunne przejście miał w
Nowej Wsi Robert Przyborski z Halemby.
Na ul. Dąbrowskiego został bez powodu po-
bity przez czterech osobników, z których je-
den zadał Przyborskiemu niebezpieczną ranę
w skroń. Nieprzytomnego przewieziono do
szpitala hutniczego w Nowej Wsi.

Na zielonej granicy

Na odcinku komisariatu Straży Granicznej
w Lipinach przytrzymano ostatnio dość pa-
kowne grono przemytników, nadwornych do-
stawców delikatesów dla bogaczy śląskich.

Zatrzymano Ryszarda Lagona i Teodora
Kudęre z Orzegowa, Franciszka Willima z Go-
duli, Henryka Rottera i Karola Bukwę z Li-
pin, Władysława Chruszcza i Edwarda Ku-
banka z Siemianowic oraz Ziembalę z Chorz-
wa III.

Łącznie zajęto tej grupie 50 kg maki koko-
sowej, 10 kg orzechów kokosowych, 5 kg ka-
kao, 10 kg rodzynek, 20 kg sardyniak oraz
około 15 kg Maggii.

Oczywiście wśród zajętych towarów nie
brakło kamieni zapalowych, zapalniczek, kart
i pudru. Poprostu cały handel mieszany.

Cukierek z materiałem wybuchowym.

Bolesny żart chłopców.

Z Poznania donoszą:

W bramie domu przy ulicy Poznańskiej 44 zabawiało się kilku chłopców. W trakcie zabawy, jeden z nich podał 14-letniemu synowi kolejarza Józefowi Simonowi jakiś przedmiot, oświadczając, iż częściej go cukierkiem.

Nie przeczuwający żadnego podstępu Simon wziął rzekomy cukierek do ust, a po zgryzieniu go nastąpił straszliwy w swych skutkach wybuch. Koledzy Simona podali mu prawdopodobnie jakiś kapiszon

z materiałem wybuchowym.

Eksplodujący w ustach nabój pofanili biednego chłopca bardzo groźnie. Uszkodzone on ma cztery zęby, które częściowo zostały nadłamane, zraniony dotkliwie język a wargi napuchły mu mocno.

Ofiarę karygodnego wybryku koleżeńskiego opatrzył lekarz ogotowia. Jakkolwiek chłopiec pozostał narażony w domu, stan jego jest ciężki: jest prawdopodobnie że przyplacić on może głupi dowcip dożywotnem kalectwem.

200 miliardów dolarów

wyniósł ogólny koszt wojny światowej.

Do dziś dnia nie zdołano dokładnie obliczyć kosztów finansowych wojny — 1914-1919 r. Wyliczenia poszczególnych ekonomistów i statystyków różnią się poważnie między sobą. Podczas, gdy np. Fix ocenia koszt ogólny wojny światowej na 80 miliardów dolarów, inni uczeni, jak Fridmen lub Wojtński, podają tę liczbę

na 200 miliardów dolarów.

Najbliższym prawdy wydaje się być Wojtński, którego gruntowne i niezwykle dokładne wyliczenia uważane są za najbardziej miarodajne.

Otóż według Wojtńskiego ogólny koszt wojny światowej wyniósł (w samych wydatkach pieniężnych) 1.040 miliardów marek w złocie, czyli

zgórą 200 miliardów dolarów.

Pierwsze miejsce w tym bilansie zajmuje Wielka Brytania, która wydała na wojnę 200 miliardów marek, prawie tyleż, bo 199 miliardów wydały Niemcy, Francja wydała 157 miliardów, Stany Zjednoczone A. P. 148 miliardów, Austro-Węgry 117, Rosja 86, Włochy 71 i t. d.

Ogółem koalicja wydała na wojnę 680 miliardów marek, natomiast państwa centralne (i ich sprzymierzeńcy) 350 miliardów marek.

Jeżeli podzielimy te sumy przez ilość mieszkańców każdego państwa wojującego, dojdziemy do wniosku, że wydatki wojenne, przypadające na głowę ludności, były największe we Francji, bo wyniosły

aż 4.000 marek w złocie.

dla Niemiec odnośna liczba wynosi 3.000 mk., dla Austro - Węgier 2.250, dla Włoch 2.000, Stanów Zjednoczonych 1.340, dla Rosji tylko 505.

Obliczono, że koszt wojny światowej były jedenaście razy większe, aniżeli koszt wszystkich wojen, prowadzonych w ciągu ostatnich 10 lat przed jej wybuchem (1793-1914). Jak wielkie były w czasie ostatniej wojny wydatki na samą amunicję — świadczy fakt, iż armie francuska i angielska zużywały w roku 1914-18 przeciętnie

12.700.000 pocisków miesięcznie, podczas, gdy w czasie całej wojny niemiecko - francuskiej — 1870-71 r. Niemcy wystrzelili wszystkiego 817.000 pocisków armatnich, a podczas wojny japońsko - rosyjskiej Rosjanie zużyli ogółem 954.000 pocisków. Sama tylko armia niemiecka wystrzeliła podczas wojny światowej 286 milionów pocisków artyleryjskich i około 6 miliardów nabojów karabinowych; kosztowało to skarb niemiecki 25 miliardów marek.

Dług publiczny Anglii wynosił w chwili wybuchu wojny 6,5 miliardów funtów, po zakończeniu jej osiągnął 7.876 milionów f. W ciągu całego zgórą 200-letniego okresu, dzielącego Wielką Rewolucję Angielską od wojny światowej, Anglia

wydała 10.900 milionów funtów,

czyli o 320 milionów mniej, aniżeli w ciągu 6 lat od r. 1914 do 1920!

We Francji dług państwowy w przeddzień wybuchu wojny wynosił 34 miliardy franków, po jej zakończeniu 302.

W Niemczech, dzięki systemowi inflacji, posuniętemu do najdalszych granic, długi te zostały zredukowane do skromnej liczby 5-ciu miliardów marek.

GDY WYGRA MOJ NUMER...

Gdybym wygrał milion złotych, jak śni o tem ludzi wiele, dwa dni rzędu i dwie noce krzyżem leżałbym w kościele.

Potem wziąłbym dwie rolwagi — naco?... w tem już moja głowa, a woźnicom krzyknął głośno: — Jazda wprost do Wolanowa!

Zgrabnie wszystko bym ułożył, setka w setkę, tysiąc w tysiąc, jestem hojny, kilka złotych dałbym biednym — mogę przysiąc.

Zarząd miasta teżby dostał — mały procent: dziesięć za sto, by się wreszcie przeczyszcilo me rodzinne brudne miasto.

Potem sprosiłbym kolegów na szaleństwo i na trunki, pod warunkiem, że po bibce każdy płaci swój... rachunek.

Zonie także bym pozwolił (dziś coś kupić, wprost niesposób) nabyć serwis okazały na dwanaście choćby osób.

Miałbym w mieście poważanie, zaliczono mnieby do tych najzdolniejszych literatów, przez ten GŁUPI MILION złotych...

Odważna Polka

agrafką ujarzmiła byka.

W miejscowości Omiła w Stanach Zjednoczonych na panią Józefinę Wysocką, polską emigrantkę, podczas przechadzki na padli olbrzymi,

rozjuszony byk.

Powalona na ziemię, już miał uderzyć rogami, gdy dzielna niewiasta, nie tracąc

przytomności umysłu, odpiawszy agrafkę z ostrej siły uderzyła ostrzem szpilki w pochyłone nad nią nozdrza zwierzęcia. Boleśne uklucie agrafką skonsternowało byka do tego stopnia, że nie ponowił już ataku i pozostawił śmiałą Polkę w spokoju.

Aparaty podsłuchowe

w biurze prefekta.

Paweł Dupuy, nowy prefekt dep. Ariège, wykrył dwa aparaty podsłuchowe związane do przewodów telefonicznych znajdujących się w jego biurze w prefekturze. Aparaty te pozwalały nieznanym dotychczas osobnikom na podsłuchiwanie rozmów telefonicznych

przewodzonych przez prefekta.

P. Dupuy polecił usunąć natychmiast tę tajną instalację i nakazał przeprowadzić śledztwo. Ustalono dotychczas, że aparaty podsłuchowe założone tam zostały w r. 1929.

GÓRNIK ZABIŁ PIĘŚCIĄ PIJACZKĘ

w obronie napastowanego teścia.

Berta Guffroy, lat 49 zamieszkała przy ul. Casimir-Beugnot w Bruay-en-Artois była bardzo pracowita, ale miała jedną fatalną wadę, która ją zgubiła. Wadą tą był zbyt

pociąg do kieliszka.

Niewiasta upijała się nieomal co dzień zatrute życie sąsiadom ciągłymi awanturami. Jednym z sąsiadów pijaczki, który najbardziej cierpiał od niej, był pensjonowany górnik, Lefort, lat 62. Onegdaj pijaczka, spotkawszy górnika na podwórzu, zaczęła mu

w najokropniejszy sposób wymyślać.

Słyszac to zięć górnika, Paul Pluviez, również górnik, który przyszedł odwiedzić swych teściów, stanął w obronie staruszka. Wyprowadziło to jędzę ostatecznie z równowagi, do tego stopnia, że rzuciła się na młodego górnika i zaczęła go drapać po twarzy. Górnik odepchnął napastniczkę, lecz ta doskoczyła do niego drugi raz z zaciętością tygrysy, jakby go chciała rozszarpać. Górnik zrobił wówczas instynktowny gest samoobrony i uderzył pijaczkę z całej siły pięścią w głowę. Pijaczka padła na ziemię i poniosła

śmierć na miejscu.

Wypadek ten wywołał zrozumiałe poruszenie w całej dzielnicy. Władze bezpieczeństwa wszczęły dochodzenia w tej sprawie. Mimowolny zabójca został pozostawiony na wolności tymczasowej aż do czasu ukończenia śledztwa.

PODSŁUCHANE

NIESPODZIANKA.

Pani Głabkowa chciała swemu mężowi sprawić jakąś miłą niespodziankę na imieniny. Pyta więc najlepszego przyjaciela męża, czy nie wie czego sobie najbardziej jej mąż życzy.

— Owszem — odpowiada przyjaciel — wiem, Rozvodu.

NIE UWIERZYL.

Sędzia: — Co, znówu tutaj? Czy nie mówiłem oskarżonemu ostatnim razem, że nie życzę sobie oglądać go jeszcze raz.

Oskarżony: — Tak, panie sędzio. Ale policjant nie chciał mi wierzyć.

CO GORSZE?

Dąbek: — Muszę wszystko przelknąć, co mi moja żona powie.

Głabek: — A ja muszę wszystko pszelknąć, co mi moja żona ugotuje.

ZNA GO.

— Wróżka przepowiedziała mi, że będę siedział w więzieniu za defraudację powierzonych mi pieniędzy.

— Śmiej się z tego! Ktoby ci powierzył pieniądze?

BŁEDNE KOŁO.

— Znam jegomościa, który ciągle choruje na grype.

— Czy on nie wie, że wódka jest doskonałym środkiem przeciwko grypie?

— Wic. i dlatego właśnie ma ciągle grype.

OSCHŁA JUŻ ZIEMIA,
OSUSZMY ŁZY...

Czy Twoje środowisko zawodowe już się opodatkowało na rzecz powodzian?

Robotnik zastrzelił wiarołomną żonę. Tragedja w zagłębiu północnem.

Robotnik, Eugene Butry, lat 37, zamieszkały w Louvrechies (Somme) zastrzelił swoją żonę wystrzałem z rewolweru i zranił lekko jej kochankę, Józefa Forlena, lat 59 zatrudnionego w walcowni, Eugene Butry mieszkał kiedyś także w Thionville, ale zauważywszy, że żona jego nawiązała stosunki miłosne z Forlenem, wyprowadził się wraz z nią do Louvrechies, przypuszczając, że w ten sposób niewiasta

zapomni o kochanku. Butry przeliczył się jednak. Żona jego często stwarzała sobie preteksty do podróży do Thionville, gdzie oczywiście odwiedzała kochankę. Onegdaj Butry przyjechał w ślad za żoną do Thionville i udawał się prosto do mieszkania Forlena zastał tam swą żonę. Wówczas to nastąpił krwawy dramat. Żonobójca oddał się sam w ręce policji.

Komu się szczęście uśmiechnęło?

PEŁNA TABELA WYGRANYCH
30 LOTERJI PAŃSTWOWEJ.
Wczoraj w jedenastym dniu ciągnięcia 30-ej Loterii Państwowej padły następujące wygrane.

I CIĄNIENIE.
Zł. 15.000 — Nr. 47339 11193.
Zł. 10.000 — Nr. 142134 151748.
Zł. 5.000 Nr. 23553 44264 106172.
Zł. 2.000 — Nr. 2123 4706 8949 14061 30884 36985 36208 47996 52679 69053 75399 75643 78032 84295 88797 92511 96667 103032 104195 110878 137219 151117 155584 156482 161333.
Zł. 1.000 Nr. 7749 6532 13777 19149 15553 21524 24087 42997 43993 48518 57099 72186 86171 95643 113537 115237 116723 122347 122468 126479 127897 127924 136784 150707 155270 166509 167732 169353.

STAWKI.
7 151 68 264 54 333 451 35 37 74 82 705
91 924 1131 98 435 518 623 47 72 744 399
944 64 2016 146 205 84 468 575 613 3056
148 242 68 348 437 49 539 817 988 89 4148
282 93 376 499 567 648 91 722 52 78 898
456 66 721 48 63 854 937 15058 98 276 322
424 53 95 775 860 968 87 8116 329 45 577
6034 112 210 71 523 790 907 36 7371 97
610 708 852 58 978 23 52 9045 76 132 87
209 447 52194 606 701 56 883 934.

10018 49 321 41 429 94 97 98 517 813
28 31 6 966 11019 147 379 736 42 845 49
955 74 12044 438 42 530 40 50 904 13005
28 277 467 514 614 98 851 14040 146 361
456 66 721 48 63 854 937 15058 98 276 322
424 53 95 775 860 968 87 8116 329 45 577
6034 112 210 71 523 790 907 36 7371 97
610 708 852 58 978 23 52 9045 76 132 87
209 447 52194 606 701 56 883 934.

2032 645 717 831 33 21150 54 58 91 492
30 99 525 97 706 14 98 801 22148 73 296
400 408 865 23067 120 223 49 92 368 588
607 2 64 716 93 875 948 96 24142 769 84
691 25043 57 242 75 315 410 11 39 89 92
691 781 854 907 26504 26 770 96 863 27147
40 480 252 613 36 46 705 67 999 28005 61
62 91 215 427 612 87687 29021 65 81 195
242 78 326 77 493 551 689 719 56 804 16
30061 93 165 410 11 23 572 673 715 98
872 91 911 31334 567 607 931 48 63 32075
183 85 90 294 408 85 805 24 37 907 37 47
33059 92 330 316 76 558 615 62 91 738
4034 271 76 534 80 912 40 35148 316 65
422 93 646 85 762 3607 28 264 72 325 524
83 806 37222 468 641 837 927 50 55 38022
346 477 501 719 32 853 39067 83 84 95 209
374 417 518 650 723 33 803.

40105 269 442 560 610 779 894 41035
110 222 476 98 514 54 772 852 4211 45 290
345 46 95 4 43059 268 90 99 335 45 460
731 92 44005 43 134 95 228 331 423 510 84
640 47 45027 163 74 366 416 42 517 76 870
46120 91 415 810 26 50 60 917 47061 67
230 440 81 85 52 833 913 48202 76 79 456
595 523 29 69 711 889 49043 325 484 608
545 56 86 985.

50120 35 42 77 302 405 592 751 75 75
972 51063 127 87 258 382 642 46 726 914
33 52191 76 77 204 59 540 41 640 731 915
35 50 53094 148 264 398 530 701 833 74055
176 424 53 518 651 74 761 65 68 833 952
58201 312 47 93 427 92 508 21 610 790
58108 72 294 482 532 661 974 57184 212 42
808 28 64 883 58009 185 268 387 89 407 92
96 655 786 837 955 59151 57 499 532 652
76 703 76 849 71 990.

60191 221 306 48 80 96 416 30 521 43
78 607 59 977 61050 293 474 524 719 39 930
69061 401 50 525 84 94 634 84 749 6 72 84
878 63013 46 148 73 361 483 624 44 64052
55 464 530 62 916 42 65165 553 624 30 765
991 956 69 73 66002 146 377 789 67158 287
339 54 451 522 632 66 98 709 19 78 971
68055 86 244 655 718 825 29 928 98 69275
78 313 16 41 76 583 608 854.

70056 198 403 32 527 36 44 692 772 92
900 71074 97 358 70 85 626 29 711 75
72044 140 74 85 402 92 754 66 839 955 62
73013 80 265 362 41 462 73 78 562 753 83
882 74243 67 508 561 748 830 92 75039
159 290 95 304 95 542 82 609 797 713 80
73332 406 13 616 22 48 49 59 74 63 940 52
77106 62 69 99 390 93 407 34 560 742 910
91 78205 29 89 620 72 768 844 913 21 93
79156 228 624 710 57 94 851.

80116 232 240 430 450 90 553 829 901 28
81088 267 317 79 671 760 82004 157 284
820 259 63 572 704 57 853 75 77 83246 596
830 30 719 61 70 919 92 84146 222 397 531
33 682 854 71 93 85007 120 84 286 98
311 433 40 74 503 15 726 53 97 83158 60
931 81 86100 151 777 607 88 254 314 624
844 043 87003 324 441 626 68 701 47 53
84009 78 165 306 435 74 77 580 897 680
89051 520 330 50 70 465 544 865 69 916.

90160 358 92 578 927 72 91055 123
444 728 56 801 921 92305 411 45 76 79
792 802 16 54 954 93023 154 363 406 504
602 86 768 951 94068 271 321 567 725
95016 37 58 112 690 717 68 88 826 967
96018 358 438 546 663 755 950 97001 53
69 159 204 357 61 70 413 752 929 41 42
85 98242 301 481 761 803 99265 83 375
415 49 540 642 727 30 66 855 999

100191 226 478 564 67 71 626 732 865
75 938 101014 38 88 105 83 90 206 37
98 302 57 41 570 630 75 901 10 79 102090
280 512 677 84 704 18 95 836 922 27
103045 67 163 350 93 97 514 641 50 58
769 965 75 104059 114 255 388 451 52
596 706 93 991 105021 47 173 850 486
559 751 908 106033 148 211 429 91 98
509 671 73 746 54 818 925 107259 361
95 500 657 727 108002 16 22 131 81 208
38 452 592 99 660 700 919 109142 66 347
66 418 20 525 909

110007 211 51 454 762 111049 145 319
443 83 626 34 77 738 50 62 876 85 924
46 12072 349 647 704 832 50 81 113005
189 207 389 97 479 632 812 937 42 114018
217 332 525 62 647 822 115127 201 57
60 83 95 323 414 25 552 656 787 926 97
116004 47 380 410 530 85 860 77 982
117021 329 80 744 60 806 94 939 63
118029 404 18 77 590 686 705 48 982
119072 144 45 59 200 313 428 84 609
738 41 864 73

120015 71 140 289 896 405 14 82 799
862 948 121074 82 300 469 506 82 43 75
647 58 68 762 814 77 122084 131 369
452 730 815 62 936 79 123013 94 175
252 323 83 89 527 627 64 65 83 849 973
124087 112 275 737 47 61 889 125075
165 84 374 83 498 510 600 622 700 735
87 94 918 44 126093 153 77 224 429 55
666 773 987 127085 87 172 75 694 865
128388 435 40 55 516 678 765 805 902
129243 336 402 96 929 71

130083 265 78 308 54 482 755 97 814
54 62 63 941 131035 324 96 436 132111
73 273 328 97 521 624 775 133199 547
646 92 748 50 905 17 134174 231 380
773 808 29 99 922 91 135040 127 240
325 531 601 2 743 48 94 853 944 74
136034 104 7 226 397 450 537 600 55
90 989 137001 16 33 84 145 61 233 376
408 73 508 662 727 897 930 61 138345
548 63 646 885 139093 507 84 638 78
725 803 929

140303 539 79 83 647 741 51 810 951
141135 301 454 532 660 972 142108 91
586 683 705 929 143140 491 603 713 925
32 144204 7 25 368 464 503 14 41 54 55
617 85 776 145322 488 583 650 937
146054 106 362 97 623 62 730 147038
185 248 311 408 645 829 20 908 54 148088
420 523 64 619 81 793 96 937 149060 94
97 119 209 818 553 776 823

150003 212 81 88 407 17 66 502 50
710 803 33 57 151025 159 83 224 499
501 827 152021 390 527 657 79 762 74
853 976 153011 218 34 578 603 759 890
154050 201 61 328 419 586 654 727 820
28 44 94 155136 255 85 309 19 74 408
50 96 527 678 747 93 823 86 156010 61
73 288 384 505 645 724 78 157267 338
409 524 640 91 748 830 31 924 36 81
158034 480 762 63 805 957 159050 98
504 37 871 998

160189 335 473 81 522 816 161035
41 99 148 305 92 403 42 545 726 55 882
92 162768 869 163070 161 454 59 515
91 7 64 164012 21 96 141 277 303 448
504 724 986 99 65023 39 416 79 577 621
761 806 907 74 166048 66 129 222 95
507 76 754 167093 195 352 99 589 617
817 19 968 168249 304 454 559 743 816
25 923 84 169052 94 99 334 494 563 77
664 721.

160189 335 473 81 522 816 161035
41 99 148 305 92 403 42 545 726 55 882
92 162768 869 163070 161 454 59 515
91 7 64 164012 21 96 141 277 303 448
504 724 986 99 65023 39 416 79 577 621
761 806 907 74 166048 66 129 222 95
507 76 754 167093 195 352 99 589 617
817 19 968 168249 304 454 559 743 816
25 923 84 169052 94 99 334 494 563 77
664 721.

160189 335 473 81 522 816 161035
41 99 148 305 92 403 42 545 726 55 882
92 162768 869 163070 161 454 59 515
91 7 64 164012 21 96 141 277 303 448
504 724 986 99 65023 39 416 79 577 621
761 806 907 74 166048 66 129 222 95
507 76 754 167093 195 352 99 589 617
817 19 968 168249 304 454 559 743 816
25 923 84 169052 94 99 334 494 563 77
664 721.

160189 335 473 81 522 816 161035
41 99 148 305 92 403 42 545 726 55 882
92 162768 869 163070 161 454 59 515
91 7 64 164012 21 96 141 277 303 448
504 724 986 99 65023 39 416 79 577 621
761 806 907 74 166048 66 129 222 95
507 76 754 167093 195 352 99 589 617
817 19 968 168249 304 454 559 743 816
25 923 84 169052 94 99 334 494 563 77
664 721.

160189 335 473 81 522 816 161035
41 99 148 305 92 403 42 545 726 55 882
92 162768 869 163070 161 454 59 515
91 7 64 164012 21 96 141 277 303 448
504 724 986 99 65023 39 416 79 577 621
761 806 907 74 166048 66 129 222 95
507 76 754 167093 195 352 99 589 617
817 19 968 168249 304 454 559 743 816
25 923 84 169052 94 99 334 494 563 77
664 721.

160189 335 473 81 522 816 161035
41 99 148 305 92 403 42 545 726 55 882
92 162768 869 163070 161 454 59 515
91 7 64 164012 21 96 141 277 303 448
504 724 986 99 65023 39 416 79 577 621
761 806 907 74 166048 66 129 222 95
507 76 754 167093 195 352 99 589 617
817 19 968 168249 304 454 559 743 816
25 923 84 169052 94 99 334 494 563 77
664 721.

160189 335 473 81 522 816 161035
41 99 148 305 92 403 42 545 726 55 882
92 162768 869 163070 161 454 59 515
91 7 64 164012 21 96 141 277 303 448
504 724 986 99 65023 39 416 79 577 621
761 806 907 74 166048 66 129 222 95
507 76 754 167093 195 352 99 589 617
817 19 968 168249 304 454 559 743 816
25 923 84 169052 94 99 334 494 563 77
664 721.

Angielsko - węgierski galimatjas. Przykra przygoda odważnego młodzieńca.

Młody malarz londyński, Aldrige Altcardyce, bawiący dla nauki w Budapeszcie stał się mimowolnym bohaterem ciekawej przygody. Spacerując nocą nad brzegami Dunaju, w pobliżu wysepki Małgorzaty, zauważył w ciemnościach kobietę, która wpadła do wody i zaczęła

wolać o ratunek. Odważny młodzieniec, zrzuciwszy ze siebie błyskawicznie wierzchnie ubranie wskoczył do wody i popłynął w stronę, skąd słyszał wołanie o pomoc. Jednocześnie również policja rzeczna spieszyła z ratunkiem na motorówce. Policjanci zbliżyli się do Anglika i zaczęli go wciągnąć do łodzi. Nie zając

ani jednego słowa po węgiersku, Anglik nie mógł wytłumaczyć drużynie ratowniczej, że nie on znajdował się w niebezpieczeństwie. Daremnie jednak usiłował wyrwać się z rąk policyj. Po krótkiej walce, wydobyto go z wody i zawieziono do szpitala. Tam też nie można było zaraz

wyjaśnić nieporozumienia. Anglik protestował po angielsku, policja, lekarze i pielęgniarki odpowiadali po węgiersku. Umieszczono go w sali samobójców. Dopiero na drugi dzień sprawa się wyjaśniła i Anglik z prawdziwym zadowoleniem dowiedział się, że nieznaną kobietę wy ratowała druga motorówka policyjna.

Nauczycielka w płomieniach Niebezpieczne żelazko

Z Gniewa donoszą: Nauczycielka Komorówna w Gniewie poleciła posługaczce rozpałić żelazko do prasowania. Ogień w żelazku wydawał się jednak za słaby i Komorówna dołata okowity. W tym jednak momencie

wybuchł ogień, który w gminieniu oka objął suknię i nieszczęśliwa zamieniła się w płomień.

ny słup. Na rozpaczliwe wołanie o ratunek przybiegła sasiadka i po chwili ognień zdołano ugasić. Pomoc jednak była za późna, bo p. Komorówna doznała tak silnych poparzeń na całym ciele, że w stanie bardzo ciężkim przewieziono ofiarę wypadku do szpitala w Gniewie. Stan jest nadal bardzo groźny.

6500 górników polskich opuściło Francję w ciągu 1 i pół roku.

Paryż, 17 września. — Według oficjalnych danych francuskiego ministerstwa pracy i opieki społecznej, w ciągu r. 1933 i pierwszego półrocza 1934 r. opuściło Francję 6.500 górników polskich (łącznie z rodzinami 10.000 osób), którzy utracili prace w kopalniach.

ściło Francję 6.500 górników polskich (łącznie z rodzinami 10.000 osób), którzy utracili prace w kopalniach.

10004 237 624 709 59 865 918 11004 17 198 300
451 85 524 79 797 960 76 12030 94 211 43 83 410
514 604 94 851 912 27 30 13367 79 458 561 637 63
736 86 871 92 905 14189 217 467 87 518 645 845 65
963 92 18201 451 598 629 922 23 70 808 46 52 59
16249 62 311 13 50 443 91 607 11 938 70 17307 18
469 82 514 26 708 62 874 926 97 18014 17 157 272
82 48 560 704 942 192116 64 314 16 25 499 867 923
43

20017 89 281 343 431 516 37 676 781 908 97
21012 192 204 358 68 432 569 663 878 905 87 69
22194 282 325 478 96 594 703 43 23084 207 491 980
81 24017 62 94 210 50 77 307 61 67 69 420 548 746
71 969 25037 186 382 89 470 570 632 784 918 26162
310 559 73 881 900 42 27263 374 525 634 782 815 63
78 903 35 68 23063 150 69 93 206 68 386 602 706
893 907 29 67 91 29125 216 70 80 783 99 936 42 80

W obronie życia i zdrowia. Tragiczne dzieje jednej kuracji i operacji. Memoriał do ministra Pracy i Opieki.

Pracownicy Zjednoczonych Zakładów Włókienniczych K. Scheiblera i L. Grohmana S-ka Akc. reprezentujący ogół 25.000 członków Ubezpieczalni Społecznej wystosowali do p. ministra Pracy i Opieki Społecznej memoriał następującej treści:

„Uprzejmie prosimy Pana Ministra, o łaskawe zajęcie się poniżej opisaną sprawą, która spowodowała słuszne rozgoryczenie i oburzenie szerokich mas ubezpieczonych m. Łodzi, gdyż z przyczyn niedbalstwa lekarzy Ubezpieczalni zmarła Janina Reliszko, lat 19, uczennica 8 kl. gimn. córka Ignacego, ubezpieczonego (nr. leg. 3415253), zam. w Łodzi przy ul. Emilji nr. 16.

Dnia 22 sierpnia 1934 r. Janina Reliszko, czując się chora zgłosiła się o poradę na punkt lek. Ubezpieczalni Społecznej przy ul. Emilji Nr. 5. Ord. lek. dr p. A. Jokiszówna stwierdziła grypę i zaleciła położenie się do łóżka z tem, aby trzeci dzień, lub zaraz w razie pogorszenia, choć wezwwała lekarza do siebie.

Dnia 24. 8. rb. wskutek nagłych i silnych bólów u chorej z prawej strony podbrzusza, rodzina wezwwała pogotowie, lekarz którego zastośował środki uspokajające i polecił wezwanie lekarza domowego.

Dnia 25 bm. rodzina zażądała wizyty lekarza dr. A. Jokiszówny, lecz temu odmówiono oświadczając, że wspomniany lekarz przyjmuje jedynie na punkcie, a chorą odwiedzi lekarz Marja Dietrichowa. (Wymieniona urzędowała w zastępstwie dr. J. Wellera).

Dr. Marja Dietrichowa skonstatowała jedynie „niedomaganie żołądka i przepisała olej rybcynowy i tp.

Ponieważ w chwili przybycia lekarza M. Dietrichowej, chora miała wyraźne objawy zapalenia wyrostka robaczkowego, która to choroba nawarstwiła grypę, rodzina nie mając zaufania do lekarza M. Dietrichowej tembardziej, że leczenie olejem rybcynowym miało wręcz przeciwny skutek wezwwała jeszcze pogotowie.

Lekarz pogotowia przejrzawszy recepty, po leczeniu kategorycznie odmówił, co też narazie udało się rodzinie uzyskać, ale jedynie z tego powodu, że stały lekarz punktu przy ul. Emilji Nr. 5 Dr. J. Weller powrócił w tym dniu do pracy.

Dnia 28 sierpnia rb. dr. J. Weller odrzucił stwierdził u chorej ostre, a więc od kilku dni istniejące zapalenie wyrostka robaczkowego i jeszcze w tym dniu skierował ją do szpitala, gdzie natychmiast dokonano operacji podczas której stwierdzono już tylko pęknięcie wyrostka i wylanie ropy.

Operacji dokonał młodszy asystent dr. Lubicz, wyspecjalizowany ortopeda, nie chirurg, a jedynie praktykujący w tym kierunku, z braku możliwości zarobkowania w swej specjalności. Jest nam wiadome, że ust profesora Tomaszewicza, że poważniejsze operacje dr. Lubiczowi nie są powierzane.

Po 6-ciu dniach operowana zmarła. Rodzina zażądała zwłok, czemu jednakże rzekomo z przyczyn formalności kan-

celaryjnych, odmówiono, polecając przybyć w tym celu dnia następnego z rana. W podejrzeniu, że szpital pragnie dokonać sekcji, rodzina wyraźnie i kategorycznie zastrzegła, że nie zdąży na to, wobec czego lekarz dyżurny przyrzekł, popierając to przyrzeczenie nawet słowem honoru, że sekcja z całą pewnością dokonana nie będzie.

Na skutek powyższego rodzina zgłosiła się do szpitala, po zwłoki córki dnia następnego o 8-ej rano, lecz i tym razem zwłok nie wydano tłumacząc to też formalnością, aż wreszcie po upływie 8-u godzin oczekiwania wydano ciało Janiny Reliszko po sekcji, ociekającej krwią z brakującymi żebrami owinięte szmatami i gazetami.

Ponieważ:

1) Śmierć Janiny Reliszko nastąpiła z przyczyny niedbalstwa lekarzy Ubezpieczalni, bo-

wiem chorą zamiast skierować w swoim czasie do szpitala leczono olejem rybcynowym, który przynaglał ropienie i wylew ropy w jamie brzusznej i to dlatego, że lekarz M. Dietrichowa nie umiała odróżnić bólu żołądka od ostrego zapalenia wyrostka robaczkowego.

2) Operacji dokonał nie chirurg a ortopeda, praktykujący w chirurgii z braku możliwości zwinięcia pracy na ternie Łodzi w dziale ortopedycznym.

3) Sekcja zwłok była samowolą lekarzy wbrew artykułowi 40 rozp. Prezydenta Rzplitej z dnia 22-III 1928 r. bowiem:

a) po kategorycznym zastrzeżeniu przez rodzinę że nie zgadza się na przeprowadzenie sekcji,

b) w wypadku, gdy niezaistniał fakt potrzeb sanitarno-policyjnych, ani cel postępowania sądowego, ani też nie wymagały tego względy pu-

bliczne naukowe, gdyż stwierdzone z całą pewnością pęknięcie wyrostka i rozlanie ropy jako powód śmierci.

c) sekcji dokonano wcześniej znacznie niż po 24-ch godzinach niewątpliwego stwierdzenia śmierci, bo z rana gdy chora zmarła wieczorem.

4) Zwłoki wydano rodzinie w stanie, który nie wymaga komentarzy.

5) Dopuszczono do tak ważnej operacji, jak usunięcie wyrostka robaczkowego podczas ostrego zapalenia, młodsze asystenta, lekarza nie ponoszącego odpowiedzialności za taką operację, czego nigdy nie spotkanoby w lecznicach prywatnych.

Gdyby do chorej dopuszczono dr. med. A. Jokiszównę, czemu przeszkadzały jakieś przepisy Ubezpieczalni, gdyby na zastępstwo znanego na tym terenie dr. J. Wellera, nie wyznaczono laika M. Dietrichowej, by wreszcie operacji dokonał specjalista, a nie praktykujący młodszy asystent, szanse na wyzdrowienie Janiny Reliszko, nie miałyby porównania z tem, co się stało i co bezprzecznie było przyczyną jej śmierci.

Ubezpieczalni płacąc corocznie milionowe wkłady mają prawo żądać aby ich traktowano w szpitalach Ubezpieczalni na równi z chorymi w innych lecznicach, gdzie niedopuszczalne są na nich odbywania praktyk, których się wyspecjalizować łatwym sposobem, kosztem zdrowia i życia ubezpieczonych—kosztem moralnym instytucji społecznych, dla celów swoich osobistych — materialnych, aby zwłok ich bliskich nie profanowano, aby kierowano do chorych, lekarzy o niewątpliwiej wartości, a nie laików.

Przytoczyliśmy Panu Ministrowi jedynie ten jeden, gdzie umiera 19-to letnia dziewczyna, za rok maturzystka, cel życia dwojga starych ludzi, robotników, którzy długoletnią pracę włożyli w przyszłość swego dziecka.

Prosimy Pana Ministra, aby wyznaczył specjalną Komisję do zbadania tej i innych spraw co do których na miejscu mamy fakty dowodowe.

Udowodnimy, że choremu skierowanemu na wypompowanie żołądka, wycinano migdały: chory umierał zakażony teżtem, przez użycie przy zszywaniu rany pooperacyjnej, nici odpowiednio niepreparowanych. Damy cały szereg faktów, urągających wszelkim humanitarnym pojęciom i etyce.

Ufni, że delegowana przez Pana Ministra Komisja potrafi przy naszej pomocy przyczynić się na terenie m. Łodzi do uzdrowienia skandalicznych stosunków, które uderzają w interesy nie tylko ubezpieczonych, lecz Rządu i Państwa, polecamy naszą prośbę łaskawie najszybszemu rozpatrzeniu.

ODPISY WYSŁANO DO WIADOMOŚCI:

1) Kancelarii Cywilnej Pana Prezydenta R. P. 2) Klubu Parlamentarnego BBWR w Warszawie, 3) Dyrekcji Zakładów i Izby Ubezpieczalni Społecznych w W-wie. 4) Pana Wojewody w Łodzi. 5) Pana Prokuratora S.O. w Łodzi. 6) Dyrekcji Ubezpieczalni Społecznej w Łodzi.

CZTERY ETAPY WOJNY na sowieckich znaczkach pocztowych.

Poczta sowiecka wydała serię nowych znaczków pocztowych z okazji 20 rocznicy rozpoczęcia wojny światowej. Znaczki te wyrażają silne tendencje przeciwwojenne, tradycyjne dla politycznej doktryny komunistów w tej materji. Oczywiście tendencje te nie pokrywają się bynajmniej z linią polityczną sądu sowieckiego w tej samej sprawie.

Znaczek pięciokopiejkowy symbolizuje okres grożącej wojny; jest to okres „gromadzących się chmur”. Dziesięciokopiej-

kowy znaczek przypomina palące się wście i tłumy uciekinierów z pierwszego okresu wojny.

Na znaczku piętnastokopiejkowym wyobrażony jest przełom, jakiego doznała podczas wojny dawna armja rosyjska. Jedną część rysunku przedstawia triumfalny odmarsz na front, druga zaś rysuje bezładny powrót żołnierzy, rozkładającej się armji. Znaczek dwudziestokopiejkowy kończy tę serję, przedstawiając scenę bratania się żołnierzy nieprzyjacielskich.

Waluty dewizy i akcje na giełdzie warszawskiej.

MOCNIEJSZE USPOSOBIENIE DLA DEWIZ
Zebranie giełdy pieniężnej cechował nastrój niejednolity, przeważały jednak wyższe kursowe.

PAPIERY PROCENTOWE.
Premjowa Pożyczka Budowlana ser. I 45,25; Premjowa Pożyczka Dolarowa, seria III 52,75; Państwowa Pożyczka Konwersyjna 66,00; Pożyczka Stabilizacyjna 1927 r. 71,63; Listy Zastawne Banku Rolnego 83,25; Listy Zastawne Banku Rolnego 94,00; Listy Zast. Banku Gosp. Kraj. II em. 83,25; Listy Zastawne Banku Gosp. Kraj. I em. 94,00; Obligacje Komunalne Banku Gosp. Kraj. II em. 83,25; Obligacje Komunalne Banku Gosp. Kraj. I em. 94,00; Obligacje Budowlane Banku Gosp. Kraj. I em. 93,00; Listy Zastawne Tow. Kr. Z. w Warszawie 1928 r. 43,50; Listy Zastawne T. Kr. m. Warszawy 1933 r. 60,90; Listy Zastawne Tow. Kred. m. Łodzi 1933 r. 53,90.

KURSY AKCYJ.
Bank Polski 92—91,25; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 24,00; Starachowice 11,40.

GIEŁDA ZBOŻOWA WARSZAWSKA I POZNAŃSKA.

Warszawa, 15 września. Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowo-Towarowej, kursy ustalone na podstawie cen giełdowych: żyto I stand. 17,00—17,50; pszenica jednolita stara i nowa 20,00—21,00; pszenica zbierana stara i nowa 19,00—20,00; mąka pszenna gat. I lit. B 0-45 proc. 34—36; mąka żytnia I gat. 0-55 proc. 25,00—26,00; mąka razowa 19,00—20,00.

Poznań, 15 września. Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu. Kursy ustalone na podstawie cen transakcyjnych: żyto 17,60; pszenica 18,70; owies 17,30. Kursy ustalone na podstawie cen orientacyjnych: żyto 17,50—17,75; pszenica stara i nowa 18,25—18,75; mąka żytnia I gat. 0-55 proc. 23,50—24,50; mąka razowa 0-95 proc. 19,50—20,50; mąka pszenna I gat. lit. A 20 proc. 33,00—36,00.

FR. HARPER

Dług Hanki Wolskiej

(ODWET)

41

Współczesna powieść obyczajowa — Adaptacja autoryzowana Eug. Bałuckiego

Hanka siedziała tu, bo musiała, ulec fantazji Jurka, i tęskniła do ubożego pokoju na Igańskiej, do suchotniczego ogródka, nie dającego schronienia przed prążkami promieniami słońca, do cichej ulicy, na której zjawienie się samo chodu było nieomal wydarzeniem. Nie mogła przełamać się i przyzwyczaić do nowego mieszkania, a mdły zapach perfum, szczególnie mocny w saloniku, przyprowadził ją o ustawiczny ból głowy. W nocy słyszała dziwne szmery, ciche dźwięki gramofonu, wygrywanego dawne przebrzmiałe melodie, szepty, pełzające jak węże.

Coraz częściej obsiadały ją ponure myśli nawet wówczas, gdy się przygotowywała przed lustrem do spotkania z ukochanym; nieuniknionem następ-

stwem tego były napady ciężkiej melanholji naprzemian z ostreimi atakami skrajnego zdenerwowania. Była pod presją wiszacej w powietrzu niespodzianki oczekiwała ze strachem że pogmatwa ona wszystkie szyki i udaremnii rozpoczęte dzieło wyzwolenia z grzechu. Natura stała się motorem wszystkich myśli i poczynañ, jedynym sędzią, uprawnionym do wydania ostatecznego, bezapelacyjnego wyroku. Wyobrażała ją sobie, jako olbrzymią postać z powiewającą srebrną brodą, o kamiennych, nieruchomych rysach twarzy, nieznającej pobłażliwości, o wielkich oczach, płonących jak latarnie w mroku nocy. Włożyła całą duszę w pracę, ale nigdy nie miała odrobiny pewności, że jej wysiłki zostaną zauważone, że spadnie na nią choć

jeden nikły promień nadziei i przyniesie ulgę, chwilowe wytchnienie. Przecież była zdrowa, znajdowała się w zupełnie znośnych warunkach, nikt jej nie przesładował, więc skąd się wzięło uczucie panicznego strachu, które stale nosiła w sobie jak ciężką bryłę nietopniejącego lodu? Jeśli natura nawet wiedziała, że istnieje na kuli ziemskiej wieś Trusków, gdzie się buduje świątynia wiedzy, że w hali doświadczałnej na Woli w imię nieśmiertelnych ideałów nauki pracuje z poświęceniem nieszczęśliwa kobieta — czy nie spekuluje na mrzonkach, czy nie błędzi fatalnie sądząc, że o odkupieniu prowadzi tylko ta droga? ... A jeśli Jurk przeliczy się? ... Nikt nie jest wolny od pomyłki, ani on z profesorem Sinnkraftem, ani Dembowicz i nawet Bałucki! ... co wtedy? ...

Ktoś zapukał i, nie otrzymując odpowiedzi, uchylił drzwi.

— Nie przeszkadzam pani?

— Nie, nie. Proszę bardzo.

— Można wejść? Przepraszam pani jeszcze nieubrana. ...

— Proszę, nic nie szkodzi. Niech pani siada.

— Dziękuję, wpadłam na chwilke.

Pani Gardowa zbliżyła się do toale-

ty, trzymając w ręce otwartą książkę; zmarszczone czoło i szara, zwiędła twarz miały wyraz bezradności.

— Czy może mi pani wytłumaczyć, co to znaczy? Tu jest tak napisane: nie szukaj wokół siebie, co w tobie jest, a jeżeli nie możesz tego znaleźć, sięgnij głębiej w siebie”. Ja z tego nic nie rozumiem.

Hanka spojrzała na kobietę, stojącą przed nią w oczekiwaniu odpowiedzi, i raptem strzeliła jej do głowy niedorzeczna myśl że pani Gardowa jest w ciąży. Przestraszyła się i zmieszala, nie mogąc w żaden sposób pojąć skąd się wzięło to dzikie przypuszczenie.

Wzięła książkę, przeczytała na głos i odrzekła:

— To nie ma żadnego sensu. Nie mogę uchwycić związku logicznego w tych zdaniach.

— Jakiego związku? Na początku rozdziału jest motto: nie szukaj wokół siebie, co w tobie jest, a jeśli nie możesz tego znaleźć, sięgnij głębiej w siebie — powtórzyła uparcie.

Hanka prześlizgnęła się wzrokiem po całej postaci pani Gardowej.

(d. c. n.)

Czy księżę Walji pójdzie śladem brata?

Angielska opinia publiczna przyjęła wiadomość o zaręczynach księcia Jerzego z wielką radością, po pierwsze dlatego, że księżę cieszy się ogromną popularnością, równającą się prawie popularności księcia Walji, a powtórze dlatego, że jak się spodziewają, zaręczyny te mogą wpłynąć dodatnio na decyzję

nieznanego dotąd księcia Walji.

Króla dworskie były jednak nieco zaskoczone „nagłym” charakterem tych zaręczyn, ponieważ ogólnie wiadomo, że nie odpowiada to tradycjom w Buckingham, aby zawiadomiono króla o takim wydarzeniu zwykłą depeszą. Prawdą jest wprawdzie, że przyjaźń księcia Jerzego i

jego narzeczonej księżniczki greckiej Maryny trwała już kilka lat i angielska rodzina królewska wiedziała o niej, lecz mimo to zaręczyny te zaskoczyły zarówno króla jak i najbliższych przyjaciół księcia. Z pewnością sfery dworskie byłyby zwróciły księciu Jerzemu uwagę, w chwili gdy otrzymał zaproszenie księcia jugosłowiańskiego Pawła, aby przyjechał nad jezioro Bohinsko, aby czekał parę dni i ogłosił swoje zaręczyny w Belgradzie, lub najpóźniej w Londynie, jeśli dwór nie był należycie poinformowany o powodach tej podróży. Zapytują się więc, w jakim celu przygotowywano tę niespodziankę tak zreszczenie i starannie.

„Shopping” panienek po magazynach. Nęcą czara uciech wielkiego miasta.

Nowy Jork jest ziemią obiecaną dla młodzieży. Tu spędzają młode panny i młodzieńcy uniwersytecka najmiłszy okres życia. Nowy Jork zapewnia im swobodę, jakiej nie mieliby na prowincji, w mniejszym mieście. Należy zastrzec się jednak odrazu, iż swobodzie młodzieży nakładają obyczaje tutejsze mocny tłumik. Nikt, ani młodzieńiec studiujący w Yale czy Harvard, ani młoda panna, czy też pracująca w jakimś biurze, na posadzie, nie może sobie pozwolić na luksus wyłamania się z przyjętych norm dobrego wychowania. No w Jorku przepelniony jest głównie

młodzieżą żeńską: są to panny z zamożnych domów na prowincji, które mieszkają tutaj, aby wyuczyć się czegoś i zdobyć sobie niezależne stanowisko, są też niewiasty, które kształcą się w licznych szkołach teatralnych, filmowych, mód, rysunków etc., są wreszcie — i tych jest najwięcej — młode panny, pracujące na swe utrzymanie, mające posadę w biurze, w wielkich magazynach mód jako modelki, w salonach kosmetycznych, etc., etc. Czemkolwiek jednak się zajmują, jakąkolwiek pracę wykonują, wszystkie te niewiasty dbają o siebie niemiennie,

niż córki milionerów, ubierają się bardzo ładnie i szlachetnie, wyglądają też — gdy się je widzi na Park Avenue, lub w eleganckich barach — jak istoty, którym nie zbywa na niczem. Umieją one łączyć zdolność do pracy, pracowitość w tempie tutejszym z chęcią i umiejętnością zabawy, wydawania pieniędzy, uprzyjemniania sobie życia.

Każda z tych panien wydaje obowiązkowo paręset dolarów rocznie na kosmetyki „beauty-offices”, pudry, kremy, fryzjery. Każda z nich ubiera się tak, aby być „na poziomie”, wyglądać świeżo i ładnie, nie dać się prześcignąć przez rywalkę. Najmiłszym dniem w tygodniu jest sobota — pay-day. Otrzymawszy pieniądze do ręki, wybiega niewiasta na miasto i rozpoczyna swój

„shopping” po magazynach

Fifth Avenue, po eleganckich restauracjach. Pieniądzy i dzisiaj nawet nie oszczędza się i nie odkłada.

Inny tryb życia pędzą znów młodzieńcy, studjujący w którymś z renomowanych uniwersytetów w Yale, Harvard, Dartmouth, Princeton. Rodziny mieszkają w Nowym Jorku i z reguły student otrzymuje miesięcznie na opędzenie kosztów swego pobytu i utrzymania w mieście uniwersyteckim

200 dolarów minimum.

Ta suma pozwala mu na przyjazd do N. Jorku raz na miesiąc. Przyjeżdża w sobotę i wraca na poniedziałek rano do uniwersytetu, w N. Jorku, w ciągu półtorej doby wychyla młody student czarę uciech wielkiego miasta. Z reguły musi wydać co najmniej 50 dolarów, aby udać się do teatru (bilety są drogie), spędzić wieczór w towarzystwie u Ritza lub Colón'a, zajrzeć do któregoś z teatrzyków rewjowych na Broadway'u. Dzień przeleciał jak z bicza trzaski, a w niedzielę trzeba już o północy spieszyć na dworzec centralny, by zdążyć na ranny wykład w uniwersytecie.

Namiętność należy trzymać na wodzy. MIŁOŚĆ w KARBACH Psychiczne hamulce zmysłów.

Jeden z francuskich pisarzy tak opisuje miłość:

Niema takiego instynktu, któryby tak musiał być trzymany na wodzy jak miłość. Dowodzą tego liczne zbrodnie z namiętności, nie mówiąc już o samobójstwach, dramatach małżeńskich, scenach zazdrości, uwodzeniach, ucieczkach żon i mężów, zdruzgotaniem szczególnego rodzinnego.

I cóż przeciwstawiamy temu potężnemu instynktowi? Zapory bardzo kruche, które w dodatku obala sztuka, gdzie miłość opiewana jest jako płomień, który wszystko pożera i oczyszcza. Na szczęście niezawsze zajmowano takie stanowisko i nie wszyscy je zajmują obecnie. To też trudno twierdzić, że ten instynkt nie może być opanowany i ujarzmiony. Niestety literatura w dużym stopniu ponosi odpowiedzialność za kapitulację przed tym Molochem. Nasze powieści obracają się ciągle i dość lekkomyślnie dokoła tego tematu. Freudyzm, tak modny w ostatnich czasach, rozszerzając wpływ miłości na całe nasze życie, wskazuje na nią lekarstwo, mogące samo się stać ośrodkiem chorobliwych skłonności, wskutek czego i on jest poniekąd odpowiedzialny

za rozluźnienie obyczajów.

Ale jak zrozumieć rzecz tak skomplikowaną jak miłość, o ilej sobie nie uświadomimy jej pochodzenia, rozwoju i celu, do którego dąży? Szczególnie u człowieka psychizm odgrywa z czasem rolę przeważającą, lecz zależy on mniej więcej od warunków organicznych. W trakcie rozwoju tyranja instynktu ulega znacznym zmianom.

I człowiek w swoim rozwoju przechodzi te wszystkie stadia, zabierając przemocą kobietę współzawodnikowi, zapewniając sobie w haremie monopol na odalisk, żeby zadowolić swe pożądania poligamiczne. Pociąg miłosny staje się wznioślejszy, w miarę jak psychizm coraz bardziej go ożywia, rozciągając nad nim coraz ściślejszą kontrolę. Wtedy kobieta, poszukiwana pole, czątkowo dla zadowolenia zmysłów, a potem dla uczynienia zadość dążnościom rodzinnym, staje się przedmiotem zabiegów w imię uczuć wyższych umysłowych.

W starożytnym Rzymie kobieta odgrywała większą rolę niż w Atenach. Religie monotystyczne, które holdują różności, wydają kodeksy moralne, uświadcą monogamię.

Wielkie średnie idealizują kobietę. Pełnarka wznosi kobietę na wyżyny bóstwa. Walki rycerskie o kobietę stają się zjawiskiem powszednim. Następuje cały szereg historycznych wahań. Po wielkiej zmysłowości epoki Odrodzenia powstaje w 17-tym wieku bardziej opanowany kult kobiety.

Rozwiązłość obyczajów

18-go wieku, która ujawnia się w nierządzie doby Dyktatorum, ustępuje miejsca w epoce Restauracji typowi ko-

biety cnotliwej i pobożnej. Te zmiany trwają aż do ostatniej wojny, która doprowadziła do zepsucia obyczajów.

Ostatnio stajemy się świadkami odwrotnej reakcji.

Ruchy te świadczą, że instynkt potrafi się przystosować do prądów społecznych, idących w różnym, częstokroć sprzecznym kierunku.

Toczy się stale zażarta walka między dwiema potęgami: egoistyczną zmysłowości i altruistycznym zadowoleniem duchowym. Higiena moralna może pomóc człowiekowi w tym wewnętrznym konflikcie i nauczyć go pokonania zbrodni szkodliwych dla jednostki i gatunku. Ten wpływ jest szczególnie niezbędny wtedy, gdy organizm jest mało odporny wskutek dziedziczności lub wad nabytych, i staje się podatnym do deprawacji co zresztą dla psychiatry jest bez różnicy. Nienormalnym zjawiskiem jest zarówno namiętność przeciwnaturalna, jak i miłość czysto platoniczna, a także miłość wprowadzająca normalną, lecz prowadząca do samobój-

stwa obojga kochanków, bo i samobójstwo przeistacza szaloną miłość w miłość szaleńców. Doświadczenie dowodzi niezbicie, że miłość można opanować i nadać jej formę zadawalną naszą głęboką odczuć.

Nie chodzi tu o naśladowanie purytanizmu amerykańskiego, który potępia jawność całowania się a toleruje bezwstydną zachowanie się przy obłudnym przestrzeganiu pozorów. Należy raczej być wyrozumiałym na zewnętrzne manifestowanie instynktu miłosnego, jak to się dzieje np. we Francji i czego wyrazem są: uhmigi, kokieteryja, wabienie strojami. Ten instynkt godzi się nawet poparcia, bo przyczynia się on do powstania ludności silnej i zdrowej, jest źródłem wzniosłego ideału, głównym pokarmem sztuki.

Ale jest rzeczą doniosłą, aby ludzie nie błądzili na małowiecie, nie wpadali w pułapkę instynktu wynaturzonego i dziedzicznego. Instynkt musi być tędy trzymany w karchach w rozsądnych granicach.

Przygoda „mecenasa sztuki”. Dostał laską po głowie.

Nieboszczyk kanclerz Dollfus nie był jedynym człowiekiem wielkich zdolności, przy niepozornej powierzchowności. Wyjątkowo niskim wzrostem odznaczał się również słynny w swoim czasie francuski artysta malarz Toulouse-Lautrec. Jednak w przeciwieństwie do Dollfusa, który zazwyczaj dowcipkował i kpił ze swej wady fizycznej, Toulouse-Lautrec

boleśnie ją odczuwał

i silnie reagował, kiedy szydzono z niego z tego powodu.

Opowiadają, że pewnego razu Lautrec wraz z innym znanym artystą malarzem Maxem Girant, z którym posiadał wspólne atelier, siedział w jednym z paryskich kawiarni, przysiadł się jeden z tak zwanych mecenasów sztuki — ludzi usiłujących wszędzie asystować reprezentantom sztuk pięknych, aby afiszować swoją zażyłość z nimi.

Przez długi czas natręt śledził, jak Toulouse-Lautrec kawałeczkiem ołówka szkicował na marmurowym stoliku sylwetki przechodniów.

Wreszcie rezygnując z towarzystwa intruza, artyści podnieśli się i poczęli się żegnać, Toulouse-Lautrec wychodząc pozostawił przez roztargnienie na stoliku ołówek. Wówczas natręt chcąc za imponować wszystkim swoją znajomością rzucił na cały głos w kawiarni na artystę:

— Słuchajcie — Lautrec zapomniał swojej laski!

— Pan się myli, oto moja laska! — z przekąsem odpowiedział Francuz, uderzając dowcipnisia po głowie prawdziwym kijem, trzymanym w ręku. Mimo iż intruz został czynnie znieważony, jednak uznał się za winnego w tem przykrem zaiściu.

a nawet przeprosił artystę-malarza za o-brazliwe zachowanie się względem niego. J. K.

Młody Chińczyk gardzi miłostkami. Przygoda globtrottera na Kubie.

Niezwykle ciekawą podróż odbywa młodzieniec chiński, były absolwent chińskiej szkoły wojskowej Armando Czong - Szang - In. Przed pięcioma laty młodziarz ów udał się ze swej ojczyzny do Peru, gdzie w stolicy tego Kpa Ju Lima umarł i został pochowany jego ojciec. Praktyki religijne Chińczyków wymagają od dzieci

odwiedzenia mogiły rodziców.

gdyż kult przodków gra zasadniczą rolę w ich wierzeniach.

W towarzystwie 15 kolegów pobożnych wyruszył pieszo w daleką podróż. Jednak w drodze przez Kalfornię, Panamę, Columbię i Ekwador grupa podróżujących Chińczyków stopniowo topniała. Jedni chorowali, dru-

dzy wskutek zmęczenia i wycieńczenia nie mogli kontynuować podróży. W rezultacie do miejsca przeznaczenia dotarli jedynie tylko organizator tej całej imprezy.

Pomłodsiwszy się na drogile bicia, młody człowiek postanowił przedłużyć swoją wędrówkę i w miarę możliwości zwiedzić

całą kulę ziemską.

W drodze przeżył nie mało przygód, zagrażających mu nieraz życiem. Naprzykład, przechodząc łańcuch górski w Andach, zmuszony był ratować się ucieczką przed wybuchem wulkanu wąską ścieżką, biegnącą nad przepaścią.

Na Kubie uciekał od pełnych tempa ramentu miejscowych... panienek, które się zakochały w młodym Chińczyku. Według jego słów, namiętne mieszkanki wyspy więcej go przestraszyły,

niż czynny wulkan.

— Muszę przedewszystkiem podróżować i nie mam czasu na zajmowanie się miłostkami — oświadczył młody Czong - Szang - In korespondentom pism londyńskich.

J. K.

OSCHŁA JUŻ ZIEMIA, OSUSZMY ŁZY...

Czy Twoje środowisko zawodowe już się opodatkowało na rzecz powodzian?

Kumoszki w tramwaju. Posag młodej Kanaryjki

Pogodne pogawędki. ocenia się według ilości wody.

Ponieważ jednak Pan Bóg dał ludziom język, więc należy się właściwie pogodzić z faktem, że ludzie muszą mówić. Smutne to jest, ale prawdziwe. Bo gdyby ludzie tylko mówili, nie byłoby tragedii, ale ludzie gadają głupstwa, gadają rzeczy niepotrzebne, gadają nie dlatego, aby powiedzieć coś już nie mądrego, ale koniecznego, lecz gadają po to tylko aby gadać.

Najłatwiej zaobserwować to można w tramwaju. Gdy spotyka się dwóch mężczyzn, rozmowa toczy się dokoła spraw obojętnych i szablonowych: co słychać? — dziękuję, nic nowego? Ale kiedy spotykają się dwie kumoszki, cały tramwaj wysłuchuje najrozmaitszych historyjek o bliźnich, naturalnie z wymienianiem nazwisk, adresów, intymnych szczegółów rodzinnych i t.p.

— Aaaa! Dzieńdobry pani, pani Cipcidra! Jakże się paniusia kochana miewa? Jak mąż? Jeszcze lata za tą starą aktorzyką Bujdałską?

Cipcidra robi się na twarzy podobna do buraka, ale nie poddaje się tak łatwo:

— Nie, moja pani, odstąpił ją podobno paninemu mężowi, który ją teraz utrzymuje.

Następuje moment brzemiennej ciszy, bowiem rozmówczynie chcą szlak trafić. Po chwili opuszcza ona wagon tramwajowy, prawdopodobnie w tym celu, aby wrócić do domu i „pomówić” z mężem, zwanym w potocznym języku: mężem.

Ale w wagonie znajdują się jeszcze inne kobiety:

— Kopę lat kochanej pani nie widziałam! Kopę lat!! Doskonale pani kochana wygląda! A ten kapelusik świetnie się trzyma... Pamiętam, że nawet trzy lata temu nie było w nim kochanej pani tak do twarzy, jak teraz, słowo daję!

— Ah, przypominam sobie, żeśmy je dnocześnie kupowały, ja ten kapelusik, a pani to paletko, co to je pani ma na sobie. Ale nienadzwyczajnie się nosi, jak widzę? Zaledwie trzy lata a już przeciera się na rękawach i po bokach?

Z innego końca wagonu rozbrzmiewa rozmowa dwóch kumoszek w chustkach:

— I powiadam pani, przyjeżdżam ze wsi, wie pani, od kumotrów, tych co to ich Józek był za tego pomagiera w tych warstatach, powracam tedy do domu, wchodzę, drzwi otwarte, a tu mój Franek, pijaniusieńki, powiadam pani, jak to nieboskie stworzenie, ścisła te blondynki od Pietrów, wi pani, ta co to jej siostra jest za tym Walusiem od starych Francuzów. Myśle sobie: a ty patałachu jeden, ty bydlaku zatracony, to ja na wsi jak ta głupia kombinowałam, żeba od kumotrów trochę kartofli na zimę wydebić, ja tam musiałam w polu pomagać i w domu czasem opierunek zrobić, a ty tu sobie lapiduchy będziesz urządził? I niewiele gadający te flondre za pirze i na powietrze świeże, a memu jak zamalowałam raz, jak poprawiłam drugi raz, to chłop, od tej wódki już słaboci nabierający wywrócił się i powiedział-no pani tylko, po drodze potłuki takie figurki porcelanowe, co stała nad otomaną. Jakimto zobaczyła to bez złości zamalowałam go jeszcze raz i wyrzuciłam na schody, niech go ta blondena opatrzy, jak jej tak podpada.

— Moja pani z tymi chłopami to nijak spokoju nigdy niema. Jest baba w domu, to na mieście tałajstwa wy czynia, baba wyjedzie, to nawet we własnej izbie świnić się będzie. Już tak kom charaktere majom.

— Nie u mnie, moja pani, nie u mnie!

Jedyną w swoim rodzaju na świecie gieldę posiadają, należące do Hiszpanji, a położone w oddaleniu około 100 kilometrów od zaccodniego wybrzeża Afryki, Wyspy Kanaryjskie na głównej wyspie Gran Canaria. Na wyspach tych woda jest taką rzadkością, jak złoto, gdyż nie ma tam

żadnych rzek i źródeł.

Deszcz pada tam w miesiącach deszczowych od listopada do marca. Reszta miesięcy to czas posuchy, podczas której albo zupełnie deszcz nie pada, albo tylko w nikłych ilościach. Zrozumiałem tedy jest, że woda w ciągu lata stanowi bardzo cenny towar. Ażeby w czasie deszczowym do starczyć wegetacji, szczególnie zaś plantacji bananów, odpowiedniej wilgoci, chwyta się w zimie spływające z gór masy wody deszczowej w stawach, jazach i innych basenach, by ją następnie w lecie rozprowadzać pomysłowo założonym

systemem nawodnienia.

Handel wodą jest na wyspie Gran Canaria ustawowo uregulowany. W mieście Arucas czynna jest giełda wodna, która co dzień w ciągu całego roku ustanawia cenę wody. Po tej cenie właściciele wody sprzedają ją muszą nabywcom. Miarą jednostkową jest przejęta od Maurów „azada”, to jest ilość wody, która w ciągu 12 godzin z basenu bez spadku i ciśnienia wypływa przez otwór szerokości 18,3 milimetra. Wysokość tego otworu, podobnie jak cenę, ustanawia także giełda. W zimie

Zatłuke go raczej, rozwale mu na łbie wszystkie garnki bo ślubna jego jeźdem a świnić mu sie nie pozwole i basta. Przystanek. Wychodzą.

Tramwaj jest przemilem miejscem pogodnych pogawędek.

Jerzy Krzecki.

wynosi cena za jedną azadę od 5 pezetów, a w lecie przeciętnie 300 pezetów. Bywało wszakże już, że po ubogich w opady zimach, jedna azada kosztowała nawet 1000 pezetów.

Znamiennym jest, że kradzież wody na tych wyspach jest surowo karana.

Zrozumiałem jest, że mieszkańcy tych wysp dążą do tego, by wejść w posiadanie jaknajwiększej ilości wody. Na wyspie Gran Canaria liczni mieszkańcy utrzymują się wyłącznie z dochodów, jakie osiągają przez sprzedaż wody.

Posag panny młodej ocenia się tam według ilości wody, posiadanej przez jej rodziców. Kto ma dużo wody, może być pewny, że córki jego zrobią dobre partje. Spekulacja gruntami jest wielka. Niejeden nabywszy kawał ziemi i znalazłszy na niej wodę, przez noc stał się bogatym człowiekiem.

Im starszy ojciec, tem mądrzejsze dzieci.

Na wydziale antropologicznym Brytyjskiej Akademii Nauk A. F. Dufton wygłosił niedawno odczyt o wpływie wieku ojca w chwili przyjścia na świat dziecka na uzdolnienie potomstwa. Na podstawie swych spostrzeżeń Dufton stwierdził, że z całego szeregu osób wybitnie uzdolnionych, więcej, niż połowa miała

ojców starszych,

którzy w momencie ich urodzin, przekroczyli już 45-ty rok życia. Jeszcze korzystniej przedstawiał się ten stosunek, kiedy chodziło o ojców sędziwych, mających około sześćdziesiątki. Z tego wynikało, że młodzi ojcowie wydają na świat dzieci nóg mniej zdolne i odwrotnie, im starszy rodzic, tem bardziej wartościowe potomstwo.

MAURICE BOURDET.

Szkoła miłości.

Już od chwili opuszczenia Sajgonu Jan Sermaise zainteresował się młodą, jasnowłosą kobietą o twarzy tak poważnej, iż zda wało się, że odczytała się uśmiechu. Sermaise właśnie zawarł niezwykle korzystny interes i czuł się uszczęśliwiony. Widok tego smutku był tem bardziej wstrząsający dla niego, że po raz pierwszy miał czas przyjrzeć mu się dokładnie.

Sermaise dotąd żył tylko dla firmy, której jedynym przedstawicielem został obecnie. Na szali jego duchowych przeżyć sprawy uczuciowe nie ważyły wiele w porównaniu z jego aktami i danymi statystycznymi. Nauczył się obojętności w stosunku do wszystkiego, co nie dotyczyło jego przedsiębiorstwa. W ten sposób minął czterdziestkę, nie posłyszawszy głosu serca.

Dyskretnie zasięgnął informacji co do zaciekawiającej go pasażerki, a wkrótce potem został jej przedstawiony. Spotyka się zawsze wspólnych znajomych w podróży. Deniza Pascal wracała do Francji, jak i on. Wystarczyło jej dwuletniego pobytu w Chinach. Pojechała tam za mężem, w nadziei, że wyjazd z Paryża położy kres kapryśnym kolejom jej małżeńskiego pożycia. Ale Jacques Pascal nie umiał oprzeć się pokusie prowadzenia rozdwojonego życia... Zrozpaczona tem, żona jego uciekla od niego, zdając się na łaskę losu.

— Nie mogę czuć żalu do niego o to, że poddaje się pokusie zakazanego owocu — rzekła do Sermaisea. — Kieruje się niezdrową ciekawością, której żałuję już na jutro. Wydawał mi się zawsze tak szczerzy w swej skrusze, że wybaczam mu zawsze... Przedwczoraj jeszcze padł mi do nóg... Ale dlatego właśnie wyjechałam.

Sermaise nie mógł wątpić o tem, że Deniza żałowała męża. Przy chłodnej logice swojej, która dozwalała mu jednakowoż okiem rozpatrywać stosunki ekonomiczne i

ewolucję uczucia, oburzał się na to skrzywienie. Wobec tego, że Jacques był niezdolny dotrzymać swych obietnic, należało definitywnie pozostawić go własnemu losowi.

— Czy mam do tego prawo? — zastana wiała się Deniza. — Mielśmy wszelkie dane, by żyć w zgodzie... Może pobraliśmy się za młodo?

— To nie ma nic do rzeczy — brutalnie rozstrzygnął Sermaise. — Powodzenie swoje zawdzięczamy swej stanowczości. Trzeba umieć zrywać ciężące nam więzy. Niech się pani wystrzega zbytnej wrażliwości na rzeczy, które są już wspomnieniem tylko.

Dni mijały, a Jan nie czuł tego wcale. Pewnego wieczora, gdy stanął przed zwierciadłem w swej kajucie, przyjrzał się uważnie swemu odbiciu — mężczyzny w sile wieku, powołanego do tego, by zaopiekować się kobietą. Spotkawszy się tego wieczora z Denizą, rzekł jej bez namysłu.

— Myślałem dziś o pani. Powinna pani zmienić taktykę... Trzeba zapomnieć...

Deniza uśmiechnęła się blade, po raz pierwszy, odkąd ją poznał.

— Niech się pani rozerwie. Ze swej strony obiecuję przyczynić się do rozrywki pani do samej Marsylii. Mamy jeszcze dwa tygodnie przed sobą. Nie należy psuć ich bez powodu.

Młoda kobieta zgodziła się, ale bez przekonania. Gdy okręt stał w jakim porcie, Sermaise zabierał ją na dalekie wycieczki. W drodze starał się odwieść jej myśli od nurtującego ją cierpienia, lecz niezawsze z powodzeniem. Mimo to rola, jaką wziął na siebie, przypadła mu do gustu.

— Nie posiadam zdolności uwodzicielskich — śmiał się.

— Ale mimo wszystko może kompromitować mnie pan, kto to wie? — odpowiadała Deniza.

Badał siebie: czy żywił tylko uczucia koleżeńskie, czy też rodziło się w nim prawdziwe uczucie? Był zaniepokojony tem zagadnieniem. Miłość dla tego człowieka, przyzwyczajonego do rozstrzygania poważnych interesów, była rozproszeniem sił, rostrze-

leniem indywidualności, skierowanej na cel wyłączny. Postanowił uniknąć powikłań, i przy lądowaniu w Marsylii znalazł pretekst, by nie towarzyszyć Denizie do Paryża. Na dworcu zapytał ją tylko o adres — mieszkanie na drugim piętrze ul. Mozart, oraz numer telefonu... Pociąg, unoszący Denizę, pozostawił mu tylko wspomnienia.

* * *

W okresie pierwszych tygodni po tem rozstaniu Sermaise powrócił do zwykłej normy. Znajomi jego zawładnęli jego osobą. Łato minęło. Nie pozwolił sobie na wywczas: praca była dla niego prawem, przyjemnością, „leitmotivem” jego życia. Jesienią lekarz doradził mu odpoczynek spowodu przepracowania. Uważał miesiąc oderwania się od zajęć za rzecz nieodzowną. Sermaise wyjechał, udając się do Cannes. Następnego rana obudził się w Marsylii. I tutaj dopiero przypomniał sobie...

Co stało się z Denizą? Dziwił się obecnie, że mógł nie zasięgnąć o niej wiadomości. Może nie było zapóźno jeszcze. Lękał się miłości... mógł więc ofiarować jej przyjaciela i pomoc, której potrzebowała. Zatelefonował do Paryża, lecz dowiedział się, że Deniza wyjechała do Angers, do matki. Gdy wrócił do Paryża wcześniej niż zamierzał, nie zastał jej w stolicy: wyjechała w towarzystwie przyjaciółki do Wiednia. Wróciła mu nadzieja... Zaczął układać plany na zimę: będzie bywał w towarzystwie Denizy, uczęszczał na widowiska i zabawy, a że była ładna, schlebiała mu myśl o podobnej towarzysze. Inne jeszcze snuł plany: dla rozrywki jej postanowił wtajemniczyć ją w swoje interesy, pewny, że zajmą ją. Była kobietą czynną i inteligentną, jak zauważył zdołał. A przynajmniej chciał w to wierzyć...

W grudniu interesy jego zmusiły go do odwiedzenia Skandynawji i Holandji, ale zaraz po powrocie zatelefonował do Denizy. Dowiedział się, że dnia poprzedniego samotem pasażerskim udała się do Sajgonu. Odkładając słuchawkę, czuł, jak drżały mu

ręce, a serce biło gwałtownie. W błyskawicznym mgnieniu uświadomił sobie, że kocha Denizę. Opierając się na tej pewności, spokojnie rozważył swą przyszłość, przekonany, że zgodnie z logiką i moralnością małżeństwo Pascalów wkrótce będzie już tylko mytem.

Marzenia dopomagają do życia, nawet ludziom czynu. Sermaise nie przestawał myśleć o Denizie we wszystkich fazach swego urozmaiconego życia.

Pewnego wieczora, towarzysząc znajomym na Montmartre, myślał o tem, że mogła być przy nim, w aucie, które go unosiło. Nieświadzialna, a jednak zawsze obecna, była również przy nim na dancingu, na którym wstąpił ze swym towarzystwem. Pragnienie ujrzenia jej było tak silne, że nie uważał za cud, gdy ujrzał ją naprawdę zniecka. Ale nie była sama. Zrozumiał od razu. Bez znaku porozumiewawczego wstali oboje i spotkali się w natłoczonym korytarzu.

— Był pan tak dobry dla mnie — rzekła Deniza — tak... tak... niech pan nie zaprzecza... Napisałam nawet do pana kilka słów podziękowania...

— Ale pani? — zapytał. — Czy jesteś szczęśliwa? Czy jesteś uleczona?

— O! tak. Wszystko ułożyło się jakoś. Jacques jest znowu po dawnemu czuły i przywiązany. Zamieszkaliśmy na stałe w Paryżu. Musi nas pan odwiedzić.

Zapanowało milczenie. Sermaise z trudnością zebrał myśli. Wkońcu wybelkotał:

— A więc zapomniła pani już o swojej wielkiej rozpaczy podczas podróży, Denizo?

— Pamiętam ją tylko jako nastrój kobiecy zdenerwowanej... Nic poważnego, prawda?

— Nie, naturalnie — rzekł, nadając ton prawdy swemu kłamstwu — uważałam to zawsze za nastrój przemijający.

Po pożegnaniu Denizy, Sermaise myślał jeszcze długo o szkole miłości, którą danu mu było poznać zapóźno i daremnie.

Tłum. L. M.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wzgl. zamiejscowy zł. 2,50, zagranicą zł. 5,50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 600 pół strony zł. 325 1mm, wiersz 1 łamowy opisowy zł. 250 specjalnie zł. 1,50. reklamy 60 gr. drobne 15 groszy za wyraz. W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej